

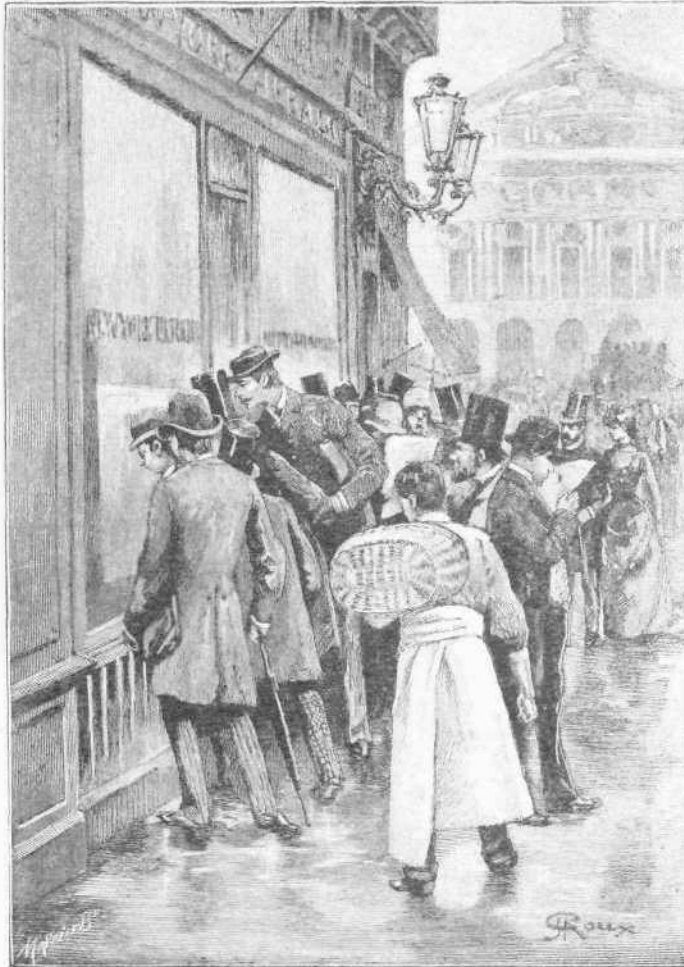
ΑΝΩ ΚΑΤΩ

Συνέχεια 186 σελ. 145.

Ἐφημερίς τις τῆς Φιλαδέλφειας, ὁ Ledger, ἐδημοσίευσε κατὰ πρῶτον τὴν ἐπομένην εὐ- τράπελον σημείωσιν :

« Ἀναμφιβόλως οἱ μέλλοντες ἀγορασταὶ τῶν

ναϊκᾶς ἀξιώσεις ἀλλ' οὐδὲν ἐξηγεῖ. Πλὴν δὲ τού- του σοβαροὶ ἄνδρες δὲν ἦτο βεβαίως δυνατὸν νὰ θεωρήσωσι πιθανὴν τὴν σύγκρουσιν πρὸς κο- μῆτην τοιοῦτον. Ἐν πάσῃ δὲ περιπτώσει πα-

Εἰς τὰ γραφεῖα τοῦ Κήρυκος τῆς Νέας Ὑόρκης (σελ. 162).

ἀρκτικῶν χωρῶν ἐξ ὑπολογισμῶν προεῖδον ὅτι κάποιος κομῆτης μὲ στερεὸν πυρῆνα μέλλει προσ- εχῶς νὰ συγκρουσθῇ πρὸς τὴν γῆν κατὰ το- οῦτον τρόπον, ὥστε ἐκ τῆς συγκρούσεως νὰ προ- ἔλθωσιν αἱ γεωγραφικαὶ καὶ μετεωρολογικαὶ ἀλλοιώσεις, περὶ ὧν προνοεῖ ὁ ὅρος ἐκεῖνος τῆς διακηρύξεως.»

Ἡ φράσις ἦτο ἠμολογουμένως σχοινοτενής, ὡς ἐμπρέπει εἰς φρασιολογίαν ἔχουσαν ἐπιστημο-

ραλογον ἐφάνετο ὅτι ἡ ἑταιρεία θὰ ἐστηρίζετο ποτε εἰς ὑπόθεσιν ἀπλῆν ἐνδεχομένης συγκρου- σεως.

« Μήπως τυχρὸν ἔγραψε τὸ Δέλτα τῆς Ν. Ἀμ- ρηλίας, ἡ νέα ἑταιρεία ὑπόθετη ὅτι ἡ μετακί- νησις τῶν ἰσημεριῶν θὰ δυνηθῇ ποτε νὰ ἐπι- φέρῃ μεταβολὰς εὐνοϊκὰς εἰς τὴν ἐκμετάλλευσιν κτήσεών της ;

— Καὶ διατὶ ὄχι, ἀφοῦ ἡ κίνησις αὕτη μετα-

βάλλει τὸν παραλληλισμὸν τοῦ ἄξονος τοῦ ἡμετέρου πλανήτου; παρετήρησεν ἡ γερμανικὴ ἔφημερίς «Ἀνταποκριτὴς τοῦ Ἀμβούργου».

— Καὶ τῷ ὄντι, ἀπήντησεν ἡ «Ἐπιστημονικὴ Ἐπιθεώρησις» τῶν Παρισίων, μὴπως ὁ Ἀδεμάρ ἐν τῷ συγγραμματί του *Περὶ τῶν ἀναστατώσεων τῆς θαλάσσης* δὲν ἐγνωμάτευσεν ὅτι, ἡ μετακίνησις τῶν ἰσημερινῶν, συνδυαζομένη μετὰ τῆς πολυχρονίου κινήσεως τοῦ μεγάλου ἄξονος τῆς τροχιάς τῆς Γῆς εἶνε ἰκανὴ νὰ ἐπιφέρει σὺν τῷ χρόνῳ ἀλλοιώσεις εἰς τὴν μέσην θερμοκρασίαν τῶν διαφόρων σημείων τῆς γῆνης ἐπιφανείας καὶ εἰς τὰς συσσωρεύσεις τοῦ πάγου εἰς τοὺς δύο πόλους αὐτῆς;

— Τοῦτο ὅμως δὲν εἶνε βέβαιον. ἀντίλεξεν ἡ «Ἐπιθεώρησις τοῦ Ἐδιμβούργου». Ἀλλὰ καὶ τούτου θεέντος, δὲν ἀπαιτεῖται χρονικὸν διάστημα δώδεκα χιλιάδων ἐτῶν μέχρις ὅτου ὁ Βέγας ἐνεκα τοῦ φαινομένου τούτου κατασταθῆ ὁ πολιτικὸς ἡμῶν ἀστὴρ καὶ ἐπομένως μεταβληθῆ τὸ κλίμα τῶν ἀρκτικῶν χωρῶν;

— Τότε λοιπόν, ἀνταπήντησε τὸ *Dagblad* τῆς Κοπενάγης, ἃς περιμένη ἡ ἑταιρία μετὰ δώδεκα χιλιάδας ἐτῶν τὴν καταβολὴν τῶν δόσεων. Ἀλλὰ πρὸ τῆς παρελεύσεως τῆς προθεσμίας ταύτης οὐδὲ λεπτόν ἄς μὴ ῥιψοκινδυνεύσωμεν! »

Ὅμως καὶ ὁρθὴ ἂν ἦτο ἡ γνώμη τοῦ Ἀδεμάρ, ἢ ἡ Ἐπιστημονικὴ Ἐπιθεώρησις υἱοθέτησεν, ἡ Ἐκμεταλλευτικὴ ἑταιρία τοῦ Βορείου πόλου δὲν ἐστήριξε πιθανώτατα τοὺς ὑπολογισμοὺς τῆς ἐπ' αὐτῆς.

Τὸ βέβαιον δ' εἶνε, ὅτι οὐδεὶς κατώρθωσε νὰ μαθῆ τί ἐσήμαινεν ὁ ὄρος ἐκεῖνος τῆς περιαλλήτου διακρηρῆσεως, οὐδ' ὑποία τις ἦτο ἡ μέλλουσα κοσμικὴ μεταβολὴ τὴν ὑποίαν ὑπὸ γίνιστο.

Πληροφορίας περὶ τούτων ἠδύνατο βεβαίως νὰ παρασχῆ τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τῆς νέας ἑταιρίας καὶ εἰδικώτερον ὁ Πρόεδρος αὐτῆς.

Ἀλλ' ὁ Πρόεδρος ἦτο ἄγνωστος! Ἄγνωστοι δ' ἐπίσης καὶ ὁ γραμματεὺς καὶ τὰ μέλη τοῦ συμβουλίου ἐκείνου. Ἄγνωστος δ' ἦτο προσέτι καὶ ἡ προέλευσις τῆς διακρηρῆσεως, ἣτις εἶχε προσαχθῆ εἰς τὰ γραφεῖα τοῦ Κήρυκος τῆς Ν. Ὑόρκης, ὑπὸ τινος Οὐίλλιαμ Σ. Φόρστερ, ἐκ Βαλτιμόρης τιμίου ἐμπόρου ὀνίσκων, πράκτορος τοῦ ἐν Νέξ Γῆ ἐμπορικοῦ οἴκου Ἄρδρινελλ καὶ Σας.

Προφανῶς ὀπισθεν αὐτοῦ ἄλλοι ἐκρύπτοντο. Παρ' αὐτοῦ, ἀφωτοτέρου ὄντος, ὡς πρὸς τὸ κεφάλαιον τῆς ἑταιρίας, τῶν ἐν ταῖς ἀποθήκαις του παστῶν ἰχθύων, οὐδεμίαν πληροφορίαν κατώρθωσαν ν' ἀποσπάσωσι καὶ οἱ ἐπιδειξιώτατοι καινοθῆραι, ἐνὶ λόγῳ ἡ ἐκμεταλλευτικὴ τοῦ Βορείου Πόλου ἑταιρία ἦτο τῶσον ἀνώνυμος, ὥστε

οὐδὲν ὄνομα προσώπου ἠδύνατο νὰ συνδέσῃ πρὸς αὐτὴν· δηλονότι τὸ ἄκρον ἄωτον τῆς ἀνωμυίας.

Καίτοι ὅμως οἱ λαβόντες τὴν πρωτοβουλίαν τῆς ἐπιχειρήσεως ἐπέμενον νὰ κρύπτονται ἐπιμελῶς ὁ σκοπὸς αὐτῶν ἐδήλουτο εὐκρινῶς καὶ σαφέστατα ἐν τῇ διακρηρῆσει τὴν ὑποίαν ἐξέπεμψαν ἀνὰ τὸν κόσμον.

Σκοπὸν δ' εἶχον νὰ λάβωσι πλήρη κυριότητα τοῦ μέρους ἐκείνου τῶν ἀρκτικῶν χωρῶν, ὅπερ περιφερικῶς ὀρίζεται ἐκ τῆς 84ης μοίρας Β. πλάτους καὶ τοῦ ὑποίου τὸ κέντρον κατέχει ὁ Βόρειος Πόλος.

Ἄλλως δ' ἀκριβέστατον ἦτο ὅτι οἱ μάλιστα προσεγγίσαντες τὸ ἀπόσιτον τοῦτο σημεῖον ἐκ τῶν νεωτέρων ἐρευνητῶν, ὁ Πάρρ, ὁ Μάρχαμ ὁ Λόκγουνδ καὶ ὁ Βραίναρ, δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ὑπερβῶσι τὴν 84ην μοίραν. Περὶ τῶν λοιπῶν ἐν ταῖς ἀρκτικαῖς θαλάσσαις ναυσιπόρων οὐδὲ λόγος πρέπει νὰ γείνη, διότι οὗτοι μόλις ἐφθασαν εἰς πλάτος κατὰ πολὺ κατώτερον, ἀπὸ τῆς 76 μοίρας μέχρι τῆς 82^ο, 15'. Ὅθεν μὴ ὑπολογιζομένου τοῦ 25' μεταξύ τοῦ σημείου (83^ο, 35') ἐνθα ὁ Λόκγουνδ καὶ ὁ Βραίναρ ἔθεσαν πρῶτοι τὸν πόδα καὶ τῆς 84ης μοίρας, ὡς διελάμβανεν ἡ διακρηρῆσις, ἡ Ἐκμεταλλευτικὴ τοῦ Β. Πόλου ἑταιρία δὲν ἐσπετερίζετο τὰς ὀφειλάς προγενεστέρων ἀνακαλύψεων. Ἡ ἐπιχειρήσις αὐτῆς περιελκμθανεν ἔδαφος ἀπολύτως παρθένον, ἐφ' οὐ ποὺς ἀνθρώπου οὐδέποτε ἐπάτησεν.

Περὶ δὲ τῆς ἐκτάσεως τοῦ τμήματος τούτου τῆς γῆνης σφαίρας, τοῦ ὀριζομένου ἐκ τοῦ 84ου παραλλήλου, σημειωτέα ταῦτα:

Αἱ ἀπὸ τῆς 84^ο μέχρι τῆς 90^ο εἰς μοίρας διδουσι πρὸς 60 μίλλια ἐκάστη ἀκτῖνα τριακοσίων ἐξήκοντα καὶ διάμετρον ἑπτακοσίων εἰκοσι μίλλίων. Ἡ περιφέρεια ἐπομένως αὐτῶν εἶνε δύο χιλιάδων διακοσίων ἐξήκοντα μίλλίων, τὸ δ' ἐμβαδὸν τετρακοσίων ἐπτὰ χιλιάδων τετραγωνικῶν μίλλίων εἰς στρογγύλον ἀριθμὸν.

Δηλαδή περίπου τὸ $\frac{1}{10}$ ὅλοκλήρου τῆς Εὐρώπης· κτῆμα σεβαστῆς ἀληθῶς ἐκτάσεως.

Τὸ ἐγγράφον τῆς ἑταιρίας, ὡς εἶδομεν, ἔθετεν ἐπίσης τὴν ἀρχὴν ὅτι αἱ χώραι αὗται ἄγνωστοι ἔτι γεωγραφικῶς καὶ μὴ ἀνήκουσαι εἰς οὐδένα, ἀνήκοντες πάντας πιθανόν αἱ πλείεσται τῶν Δυνάμεων νὰ μὴ ἐσκέφθησαν ποτὲ νὰ διεκδικήσωσι δικαιώματα ἐπ' αὐτῶν· ἐνδεχόμενον ὅμως ἦτο τὰ ὅμοια κράτη νὰ θεωρήσωσι τὰς χώρας ταύτας ὡς τὴν φυσικὴν προέκτασιν τῶν κτήσεων των πρὸς βορρᾶν καὶ ἐπομένως ν' ἀσκήσωσιν ἐπ' αὐτῶν δικαιώματα κυριότητος. Αἱ ἀξιώσεις δ' αὗται θὰ ἦσαν τῶσον μᾶλλον βασιμοί, ὅσον αἱ εἰς τὸ σύνολον τῶν ἀρκτικῶν χωρῶν γινόμεναι ἀνακαλύψεις ὀφείλοντο κυ-

ρίως εἰς τολμηροὺς ἐρευνητάς, πολίτας τῶν κρατῶν ἐκείνων. Ἐνεκα τούτου ἡ Ὁμοσπονδιακὴ κυβέρνησις, ἀντιπροσωπευομένη ὑπὸ τῆς νέας ἑταιρίας προσεκάλει τὰς Δυνάμεις νὰ παραγγώσῃ τοὺς τίτλους των καὶ νὰ λάβωσι τὴν ἀνάλογον ἀποζημίωσιν ἐκ τοῦ ἐκπλειστηριασματος. Ὅπως ἂν ἦ, οἱ ὑποστηρίζοντες τὴν ἑταιρίαν ἐπανειλημμένως ἐδήλουν ὅτι ἀφ' οὐ πᾶς ἐξ ἀδιαιρέτου συγκύριος κτήματός τινος δικαιοῦται νὰ προκαλέσῃ τὴν διανομὴν, εἰς οὐδένα ἐπιτρέπεται ν' ἀντιτείνῃ κατὰ τῆς ἐπὶ δημοπρασίας ἐκποιήσεως τοῦ ἀπεράντου ἐκείνου κτήματος.

Τὰ Κράτη τῶν ὑποίων τὰ δικαιώματα, ὡς ἡμῶν, εἰς οὐδεμίαν ὑπέκειντο ἀμφισβήτησιν, ἦσαν ἐξ: ἡ Ἀμερικὴ, ἡ Ἀγγλίαι, ἡ Δανιμαρκία, ἡ Σουηδία καὶ Νορβηγία, ἡ Ὁλλανδία καὶ ἡ Ῥωσία. Ἀλλὰ καὶ ἄλλα Κράτη ἠδύνατο νὰ προβάλωσιν ἀπαιτήσεις ὑπὲρ ἐαυτῶν, στηριζόμενα εἰς ἀνακαλύψεις γινόμενας ὑπὸ θαλασσοπόρων καὶ ἐρευνητῶν, οἵτινες ἦσαν πολῖται τῶν κρατῶν ἐκείνων. Οὕτως, ἡ Γαλλία ἠδύνατο νὰ παρεμβῆ, διότι τινὰ τῶν τέκνων τῆς μετέσχον πλόων, σκοποῦντων τὴν κατακτησιν χωρῶν περὶ τὸν Πόλον· εἰς τούτους συγκαταλέγεται ὁ γενναῖος ἐκεῖνος Βελλό, ὅστις, ἐν ἔτει 1853, ἀπέθανεν εἰς τὰς ἀκτὰς τῆς νήσου Βήτσου, κατὰ τὸν πλοῦν τοῦ Φοίνικος ἀποσταλέντος πρὸς ἀνεύρεσιν τοῦ Ἰωάννου Φραγκλίνου. Ὁμοίως ὁ ἰατρός Ὀκτάβιος Παβό, ἀποθανὼν τῷ 1884, παρὰ τὸ ἀκρωτήριον Σαβίνην. Πῶς δὲ νὰ λησμονήσωμεν τὸν Μαρτίνον, τὸν Μαρμιέ καὶ τὸν Βραβαί, μετὰ τῶν λοιπῶν τολμηρῶν συντρόφων των, οἵτινες τῷ 1838—1839 προεχώρησαν μέχρι τῶν θαλασσῶν τῆς Σπιτζβέργης; Μεθ' ὅλα ταῦτα ἡ Γαλλία δὲν ἔκρινε ποσῶς ἐπίκαιρον ν' ἀναμιχθῆ εἰς τὴν ἐπιχειρήσιν ἐκείνην, βιομηχανικὴν μᾶλλον οὐσαν ἢ ἐπιστημονικὴν, καὶ ἐγκατέλιπε τὸ μεριδίον τῆς ἐκ τοῦ πολιτικοῦ πλακοῦντος, εἰς ἃν αἱ ἄλλαι δυνάμεις ἐκινδύνευον νὰ θραύσωσι τοὺς ὀδόντας των. Ἴσως εἶχε δικαίον οὕτω κρίνουσα.

Τὸ αὐτὸ ἐπραξε καὶ ἡ Γερμανία ἣτις καίτοι ἔχουσα εἰς τὸ ἐνεργητικόν τῆς, ἀπὸ τοῦ 1671, τὸν πλοῦν εἰς Σπιτζβέργην τοῦ ἐξ Ἀμβούργου Φρειδερίκου Μαρτενς καὶ κατὰ τὸ 1869—1870 τὰς ἀποστολάς τῆς Γερμανίας καὶ τῆς Ἀρσῆς κυβερνησμένων ὑπὸ τοῦ Κόλδερβεῦ Ἐγεμαν, οἵτινες παραπλεύσαντες τὰς Γροιλανδικὰς ἀκτὰς, ἀνήλθον μέχρι τοῦ ἀκρωτηρίου Βίσμαρκ, δὲν ἐνομίσειν ὅμως λυσιστελέας, μεθ' ὅλας τὰς λαμπράς ταύτας ἀνακαλύψεις, νὰ ζητήσῃ τὴν αὐξήσιν τῆς Γερμανικῆς Αὐτοκρατορίας δι' ἐνὸς τεμαχίου τοῦ Πόλου.

Ἐπίσης καὶ ἡ Αὐστρία καίτοι ἦτο κυρία τῆς γῆς τοῦ Φραγκίσκου Ἰωσήφ κειμένης πρὸς βορρᾶν τῶν Σιθηρικῶν παραλλίων.

Ἡ δ' Ἰταλία, οὐδὲν ἔχουσα δικαίωμα παρεμβάσεως, δὲν παρενέβη καὶ ἄς μὴ φανῆ τούτο ἀπίθανον.

Συγκύριοι ἠδύνατο νὰ θεωρηθῶσιν καὶ οἱ Σαμογέται τῆς Ἀσιατικῆς Σιθρίας, καὶ οἱ Ἐσκιμῶσι, οἵτινες οἰκοῦσι τὰς βορειοτάτας χώρας τῆς Βορείου Ἀμερικῆς, οἱ ἰθαγενεῖς τῆς Γροιλανδίας, τοῦ Λαβραδῶρ, τοῦ πολυνήσου Βάφιν Πάρρου, τῶν Ἀλεούτων νήσων καὶ τέλος οἱ ὑπὸ τὸ ὄνομα Τσουχτσῆς κατοικοῦντες τὴν πρῶην Ῥωσικὴν Ἀλάσκαν, ἣτις ἀπὸ τοῦ 1867 συγκαταριθμεῖται μετὰ τῶν κτήσεων τῆς Ἀμερικανικῆς Ὁμοσπονδίας. Οἱ λαοὶ ὅμως οὗτοι ἀληθῶς καὶ ἀναμφισβητήτως ἀυτόχθονες τῶν βορείων χωρῶν, δὲν ἐμελλον νὰ ἔχωσι ψῆφον εἰς τὸ ζήτημα. Ἐπειτα τίνι τρόπῳ οἱ δυστυχεῖς οὗτοι θὰ ἠδύνατο νὰ λάβωσι μέρος εἰς τὸν προκηρυχθέντα πλειστηριασμὸν καὶ διὰ τίνος νομίματος θὰ κατώρθουν νὰ πληρώσωσι τὸ ἐκπλειστηριασμα; διὰ κογχυλῶν, δι' ὀδόντων θαλασσιῶν ἐλεφάντων, ἢ δι' ἐλαίου φωκῶν; Καὶ ὅμως ἀνῆκε κάπως καὶ εἰς αὐτούς, ὡς πρώτους καταλαβόντας, ἡ χώρα ἡ μέλλουσα νὰ ἐκπλειστηριασθῆ. Ἀλλὰ... Ἐσκιμῶσι! Τσουχτσῆ! Σαμογέται!... Οὕτε κἄν τοὺς ἠρώτησαν.

Τοιοῦτος εἶνε ὁ κόσμος!

Β.

Ὅπου οἱ πληρεξούσιοι τῆς Ἀγγλίας, Ὁλλανδίας, Σουηδίας, Δανίας καὶ Ῥωσίας παρουσιάζονται εἰς τὸν ἀναγνώστην.

Τὸ ἐγγράφον ἦτο ἄξιον ἀπαντήσεως. Πράγματι δὲ ἂν ἡ νέα ἑταιρία ἀπέκτα τὰς ἀρκτικὰς χώρας, αὗται θὰ ἀπέβαινον ἰδιοκτησίαι τῆς Ἀμερικῆς ἢ ἀκριβέστερον τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς τῶν ὑποίων ἢ πλήρης ζωτικότητος Ὁμοσπονδία ἀπαύστως τείνει πρὸς αὐξήσιν. Ἡδὴ πρὸ τινῶν ἐτῶν ἀξιόλογον τμήμα τοῦ Νέου Κόσμου εἶχε προσεθῆ εἰς τὰς κτήσεις τῆς, διὰ τῆς γινόμενης ὑπὸ τῆς Ῥωσίας παραχωρήσεως τῶν βορειοδυτικῶν χωρῶν ἀπὸ τῶν βορείων Κορδιλιέρων μέχρι τοῦ Βεργικείου πορθμοῦ. Δὲν ἦτο λοιπὸν πιθανόν ὅτι αἱ ἄλλαι δυνάμεις θὰ ἐβλεπον εὐχαρίστως τὴν νέαν ταύτην προσαρτησιν τῶν ἀρκτικῶν χωρῶν εἰς τὴν Ὁμοσπονδιακὴν δημοκρατίαν.

Ἐν τούτοις ὡς ἐλέγηθ, διάφορα κράτη τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀσίας — τὰ μὴ ὅμοια πρὸς τὰς χώρας ἐκείνας — ἀπεποιήθησαν νὰ συμμετάσχωσιν εἰς τὴν παράδοξον ταύτην δημοπρασίαν τῆς ὑποίας ὁ σκοπὸς καὶ τὰ ἀποτελέσματα εἰς ἄκρον ἀβέβαια καὶ ἀόριστα ἐφαίνοντο εἰς αὐτά. Μόναι δ' αἱ δυνάμεις, τῶν ὑποίων αἱ κτήσεις προσεγγίζουσι κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἦττον πρὸς τὴν ὀδοσκοπὴν τετάρτην μοίραν, ἀπεφάσισαν νὰ ἐνασχῶσιν τὰ δικαιώματά των

διὰ τῆς ἀποστολῆς εἰδικῶν πληρεξουσίων· ἀλλ' ὡς θὰ ἴδωμεν, δὲν ἐνόουν νὰ γείνωσιν ἀγορασταὶ τῶν ἐκπλειστηριαζομένων χωρῶν ὑπεράνω ποσοῦ σχετικῶς μετρίου, καθόσον ἐπρόκειτο περὶ ἐδάφους τοῦ ὁποῖου ἡ κατοχὴ θὰ ἦτο ἴσως ἀδύνατος. Ἡ ἀπληστος ὁμοῦς Ἀγγλία ἐθεώρησε καθήκον τῆς νὰ παρασχη εἰς τὸν πράκτορά της πίστωσιν ὁπωσοῦν σπουδαίαν. Σημειωτέον δ' ὅτι ἡ παραχώρησις τῶν περὶ τὸν Πόλον χωρῶν οὐδαμῶς ἠπέλει τὴν εὐρωπαϊκὴν ἰσορροπίαν καὶ οὐδεμίαν ἐμελλε νὰ προκύψῃ ἐξ αὐτῆς διεθνῆς περιπλοκῆ. Ὁ ἀρχικαγγελλάριος τῆς Γερμανίας οὐδὲ κἄν συνέσπασε τὰς διασεῖας ὄφρως του εἰς τὸ ἄκουσμα τοῦτο.

Ὅθεν ἔμμενον ἐν τῷ πεδίῳ τοῦ συναγωνισμοῦ ἡ Ἀγγλία, ἡ Δανία, ἡ Ὀλλανδία, ἡ Σουηδία καὶ Νορβηγία καὶ ἡ Ῥωσσία, αἵτινες ἐμελλον νὰ ὑπερθεματίσωσιν ἐνώπιον τοῦ ἐπὶ τῶν πλειστηριασμῶν ὑπαλλήλου τῆς Βαλτιμώρης, εἰς τὸν πλειοδοτοῦντα δὲ ἐμελλε νὰ κατακυρωθῇ τὸ σκουφειδὲς τοῦ παγωμένου πόλου ἄκρον, τοῦ ὁποῖου ἡ ἐμπορικὴ ἀξία ἦτο λίαν ἀμφισβητήσιμος. Τὰ ἰδιαίτερα δὲ δικαιώματα, τὰ ὁποῖα ἔκαστον τῶν πέντε εὐρωπαϊκῶν κρατῶν προέβαλλε, δικαιολογοῦν τὴν ἀξίωσίν του, ὅπως ἐν ὀνόματι αὐτοῦ γείνη ἡ κατακύρωσις δύνανται νὰ διατυπωθῶσιν ἐν τοῖς ἐξῆς.

Ἡ Σουηδία καὶ Νορβηγία, κυρία τοῦ Βορείου ἀκρωτηρίου, κειμένον πέραν τῆς 70ῆς μοίρας, δὲν ἀπέκρυψε ποσῶς ὅτι ἐθεώρει ἑαυτὴν ὡς ἔχουσαν τὰ ἐπικρατέστερα δικαιώματα ἐπὶ τῶν ἀπεράντων χωρῶν, αἵτινες ἐκτείνονται μέχρι τῆς Σπιτζβέργης, καὶ ἐκείθεν μέχρι αὐτοῦ τοῦ Πόλου. Καὶ τῷ ὄντι ὁ Νορβηγὸς Χειλάου καὶ ὁ διάσημος Σουηδὸς Νόρδενσκιολδ μὴ δὲν εἶχον συντελέσει εἰς τὰς γεωγραφικὰς προόδους κατὰ τὰ μέρη ἐκεῖνα; Ἀναμφισβήτητον τοῦτο.

Ἡ δὲ Δανία ἰσχυρίζετο, ὅτι ἦτο ἤδη κυρία τῆς Ἰσλανδίας καὶ τῶν Φερόων νήσων, κειμένων ἐπὶ τῆς γραμμῆς σχεδὸν τοῦ πολιτικοῦ κύκλου, ὅτι εἰς αὐτὴν ἀνήκον αἱ κατὰ τὰ βορειότατα μέρη τῶν ἀρκτικῶν χωρῶν ἰδρυμέναι ἀποικίαι ὡς ἡ νῆσος Δίσκο εἰς τὸν πορθμὸν τοῦ Δάβις, καὶ αἱ σταθμοὶ τοῦ Ὀλσταίνβοργ, τοῦ Πρόθεν, τοῦ Γοδαβν, τοῦ Οὐππερνάδικ ἐν τῇ Βαφινείῳ θαλάσῃ καὶ ἐπὶ τῆς δυτικῆς παραλίας τῆς Γροιλανδίας. Πλὴν δὲ τούτου μὴ ὁ διάσημος θαλασσοπόρος Βέριγκ, δανὸς τὸ γένος ὢν, καίπερ διατελῶν τότε εἰς Ῥωσικὴν ὑπηρεσίαν, δὲν εἶχε διέλθῃ πρῶτος, ἐν ἔτει 1728, τὸν πορθμὸν εἰς ὃν ἐδόθη τὸ ὄνομα του πρὶν ἢ μετὰ δέκα τρία ἔτη μεταθῆ καὶ οἰκτρῶς ἀποθάνῃ μετὰ τριάκοντα τῶν ἀνδρῶν τοῦ πληρώματός του, ἐπὶ τῆς παραλίας νήσου τινός, ἧτις φέρεται καὶ αὕτη τὸ ὄνομα του; Καὶ ἐν προγενεστέροις χρόνοις, ἐν ἔτει 1619, μήπως ὁ θαλασσοπόρος Ἰω-

άννης Μούγκ δὲν εἶχεν ἐξερευνησῆ τὴν ἀνατολικὴν παραλίαν τῆς Γροιλανδίας καὶ ἀνακαλύψῃ πλεῖστα μέρη παντελῶς πρὸ αὐτοῦ ἄγνωστα; Τὰ προβαλλόμενα ἄρα ὑπὸ τῆς Δανίας δικαιώματα πρὸς ἀπόκτησιν τῶν ἀρκτικῶν χωρῶν ἦσαν ἀρκούντως σπουδαῖα.

Ἐπὲρ τῆς Ὀλλανδίας συνηγόρου οἱ ναυτικοὶ τῆς, ὁ Βάρεντζ καὶ ὁ Χέεμσκερκ, οὔτινες ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ 15' αἰῶνος εἶχον φθάσει μέχρι τῆς Σπιτζβέργης καὶ τῆς Νέας Ζέμβλας, καὶ ὁ Ἰωάννης Μάγεν, ὅστις διὰ τοῦ τολμηροῦ αὐτοῦ πλοῦ πρὸς βορρᾶν ἐν ἔτει 1611, συνετέλεσεν ἵνα ἡ πατρίς του καταλάβῃ τὴν φερόνυμον αὐτῶν νήσων, κειμένην πέραν τῆς ἐβδομηκοστῆς πρώτης μοίρας Β. πλάτους. Ὅθεν τὸ παρελθόν της ἐπέβαλεν εἰς αὐτὴν τὸ καθήκον νὰ μετᾶσχη τοῦ συναγωνισμοῦ.

Οἱ δὲ Ῥῶσοι προέβαλλον τὸν Ἀλέξιον Τσίρικωφ, ὅφ' ὄν ὑπῆρξε ὁ Βέριγκ· τὸν Παυλούτσκη, ὅστις κατὰ τὸν ἐν ἔτει 1751 πλοῦν αὐτοῦ προεχώρησε πέραν τῶν ὄριων τῆς Παγωμένης θαλάσσης τὸν πλοίαρχον Μαρίνον Σπάμπεργ, τὸν ἀντιπλοίαρχον Οὐίλλιαμ Οὐάλτων, οὔτινες παραπλεύσαντες κατὰ τὸ 1739 εἰς τὰς ἀγνώστους ταῦτας ἀκτᾶς, συνετέλεσαν τὰ μέγιστα εἰς ἐξερεύνησιν τῶν κατὰ τὸν πορθμὸν, τὸν χωρίζοντα τὴν Ἀσίαν ἀπὸ τῆς Ἀμερικῆς. Πρὸς τούτοις ἕνεκα τῆς θέσεως τῶν Σιβηρικῶν χωρῶν, ἐκτεινομένων ἐπὶ ἑκατὸν εἰκοσι μοιρῶν μέχρι τῶν ἄκρων ὄριων τῆς Καμτσάτσκας, καθ' ὅλον τὸ μήκος τῆς ἀπεράντου ταύτης ἀσιατικῆς ἀκτῆς, ἐνθα οἰκοῦσι Σαμογέται, Ἰακούται, Τσουκτοῖ καὶ ἄλλα ἔθνη ὑπήκοα τοῦ κράτους αὐτῶν, δὲν δεσπόζουσι οἱ Ῥῶσοι τοῦ ἡμισέως τοῦ Βορείου παγωμένου ὠκεανοῦ; Ἐπειτα ἐπὶ τοῦ ἐβδομηκοστοῦ πέμπτου παραλλήλου καὶ εἰς ἀπόστασιν ἐλάσσονα τῶν ἑνακοσίων μιλίων ἀπὸ τοῦ Πόλου, δὲν κατέχουσι τὰς νήσους καὶ τὰς νησίδας τῆς Νέας Σιβηρίας, τὸ πολύνησον τοῦ Λιάτκωβ, ἀνακαλυφθέν κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 17' αἰῶνος; Τέλος, ἀπὸ τοῦ 1764, πρὸ τῶν Ἀγγλων, πρὸ τῶν Ἀμερικανῶν, πρὸ τῶν Σουηδῶν, ὁ θαλασσοπόρος Τσιχατσῶφ δὲν εἶχεν ἀναζητήσῃ πρὸς βορρᾶν διόδον, συντέμνουσαν τὸν πλοῦν ἀπὸ τῆς μιᾶς εἰς τὴν ἑτέραν ἡπειρον;

Μετ' ἀκριβῆ δὲ σταθμισίαν πάντων τῶν ὑπὲρ ἑκάστου κράτους συνηγορούντων λόγων, προέκυπτεν ὅτι οἱ Ἀμερικανοὶ εἶχον τὸ μέγιστον συμφέρον νὰ προσαρτήσωσιν εἰς τὴν ἐπικρατείαν αὐτῶν τὸ ἀπρόσιτον ἐκεῖνο τμήμα τῆς ὑδρογείου σφαίρας. Καὶ ἐκεῖνοι ὁμοίως εἶχον πολλὰς ἐπιχειρήσεις νὰ προσπελάσωσιν εἰς αὐτό, ἰδίως διὰ τῶν πρὸς ἀναζήτησιν τοῦ σέρ Τζῶν Φραγκλίνου ἐκπεμφθειῶν ἀποστολῶν ὑπὸ τὸν Γρινβελ, ὑπὸ τὸν Καίν, ὑπὸ τὸν Χάγκες, ὑπὸ τὸν Γρηλλυ καὶ ὑπὸ ἄλλους τολμηροὺς θαλασσοπόρους. Καὶ

ἐκεῖνοι ὁμοίως ἐδικαιοῦντο νὰ προβάλωσιν ὑπὲρ ἑαυτῶν τὴν γεωγραφικὴν θέσιν τῆς ἐπικρατείας των, διοικήσεως πέραν τοῦ πολιτικοῦ κύκλου, ἀπὸ τοῦ Βεριγκείου πορθμοῦ μέχρι τοῦ Οὐδσωνίου κόλπου. Πᾶσαι ἐκεῖναι αἱ χώραι, πᾶσαι αἱ νῆσοι, ἡ Βολλαστών, ἡ Κόκβουρν, ἡ Βάγκας, ἡ Βάφιν, μὴ συνυπολογιζομένων τῶν πολυπληθῶν νησίδων τοῦ πολυνήσου ἐκεῖνου, δὲν εἶναι τρόπον τινὰ ἡ συνδέουσα αὐτοὺς προέκτασις μετὰ τῆς ὀγδοηκοστῆς τετάρτης μοίρας; Καὶ ἐπειτα, ἂν ὁ Βόρειος πόλος συνέχεται διὰ γραμμῆς στερεᾶς σχεδὸν ἀδιασπᾶστος μετὰ τινος τῶν μεγάλων ἡπειρῶν τῆς Γῆς, μᾶλλον μετὰ τῆς Ἀμερικῆς συνέχεται ἢ μετὰ τῶν προεκτάσεων τῆς Ἀσίας ἢ τῆς Εὐρώπης. Ὅθεν εὐλογώτατον ἦτο ἡ Ὁμόσπονδος κυβέρνησις ν' ἀναλάβῃ τὴν πρωτοβουλίαν προτάσεως περὶ προσκτήσεως τῆς ἐν λόγῳ χώρας πρὸς ὄφελος Ἀμερικανικῆς ἐταιρίας, ὁμολογουμένως δὲ τὰ δικαιώματα τῶν Ἠνωμένων πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς ἐπὶ τοῦ Βορείου Πόλου δὲν ἦσαν ὅσον τὰ τῶν ἄλλων κρατῶν ἀμφισβητήσιμα.

Ἀναντίρρητον ὁμοῦς ἦτο ὅτι καὶ τὸ Ἠνωμένον βασιλεῖον τῆς Μ. Βρετανίας κατέχει ἤδη τὸν Καναδᾶν καὶ τὴν Ἀγγλικὴν Κολομβίαν, καὶ ὅτι πολυάριθμοι ναυτικοὶ αὐτοῦ εἶχον διακριθῆ εἰς τοὺς ἀρκτικούς πλοῦς. Ὅθεν προέβαλλε δικαίως καὶ τοῦτο ἰσχυρὰ ἐπιχειρήματα, ἀξιοῦν νὰ ποσαρτήσῃ τὸ μέρος ἐκεῖνο τῆς γῆς εἰς τὸ εὐρὺ ἀποικιακὸν αὐτοῦ κράτος. Ὅθεν αἱ ἀγγλικαὶ ἐφημερίδες διὰ μακρῶν καὶ μετὰ πάθους ἐπελήφθησαν τῆς συζητήσεως τοῦ ζητήματος.

« Οὐδαμῶς ἀρνούμεθα, ἔγραψεν ὁ ἐπιφανὴς Ἀγγλὸς γεωγράφος Κλίπτριγκαν ἐν ἄρθρῳ δημοσιευθέντι εἰς τοὺς Καίρους καὶ μεγίστην παραγωγόντι αἰσθησίν, οὐδαμῶς ἀρνούμεθα ὅτι οἱ Σουηδοὶ, οἱ Δανοὶ, οἱ Ὀλλανδοὶ, οἱ Ῥῶσοι, οἱ Ἀμερικανοὶ, δύνανται νὰ προβάλλωσιν τὰ δικαιώματά των! Ἀλλὰ δὲν εἶνε καὶ εἰς τὴν Ἀγγλίαν ἐπιτετραμμένον, ἂν μὴ θέλῃ νὰ ἴδῃ ταπεινούμενον τὸ κράτος αὐτῆς, νὰ συναινέσῃ ὅπως περιέλθωσιν εἰς ἄλλους αἱ πολιτικαὶ χώραι. Μήπως δὲν ἀνήκει ἤδη εἰς αὐτὴν τὸ βόρειον τμήμα τοῦ Νέου κόσμου; Αἱ δ' ἀποτελοῦσαι καὶ τοῦτο νῆσοι μήπως δὲν ἀνεκαλύφθησαν καὶ δὲν κατεκτήθησαν ὑπ' Ἀγγλων ἀπὸ τοῦ Οὐίλλογγι, τοῦ ἐν ἔτει 1739 ἐξερευνησαντος τὴν Σπιτζβέργην καὶ τὴν Νέαν Ζέμβλαν, μέχρι τοῦ Μακ-Κλύρ, τοῦ ὁποῖου τὸ πλοῖον διήλθε τῷ 1853 διὰ τῆς βορειοδυτικῆς διόδου; »

« Ἐπειτα, διεκήρυξεν ἡ Σημαία τοῦ Λονδίνου διὰ τοῦ καλάμου τοῦ ναυάρχου Φάιζ, ὅς μὴ λησμονῶμεν ὅτι ὁ Φρόβισερ, ὁ Δάβις, ὁ Χαλλ, ὁ Βέυμουθ, ὁ Οὐδσων, ὁ Βάφιν, ὁ Κούκ, ὁ Ρός, ὁ Πάρρυ, ὁ Βήτσου, ὁ Βέλχερ, ὁ Φραγκλίνος, ὁ Μύλγραβ, ὁ Σκόρεσθου, ὁ Μάκ-Κλίντοκ, ὁ Κέν-

νεδυ, ὁ Νάρες, ὁ Κόλλινσων, ὁ Ἀρσερ ἦσαν πάντες ἀγγλοσαξονικῆς καταγωγῆς. Ποῖον δ' ἔθνος δύναται εὐλογώτερον ἡμῶν νὰ ἔχῃ ἀξιώσεις ἐπὶ τῶν μερῶν ἐκείνων τοῦ πόλου, μέχρι τῶν ὁποίων δὲν κατώρθωσαν νὰ φθάσωσιν οἱ θαλασσοπόροι ἐκεῖνοι; »

« Ἐστὼ! ἀπήντησεν ὁ Ταχυδρόμος τοῦ Σὰρ Λιέγο τῆς Καλλιφορνίας, ὅς θέσωμεν τὰ πράγματα εἰς τὴν ἀληθῆ αὐτῶν θέσιν καὶ ἀφοῦ ἀπαξ ἐγεννήθη ζήτημα φιλοτιμίας μεταξὺ τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν καὶ τῆς Ἀγγλίας, λέγομεν καὶ ἡμεῖς: Ἄν ὁ Ἀγγλὸς Μάρκχμαν, ἐκ τοῦ ὑπὸ τὸν Νάρες πλοῦ, ἐπροχώρησε μέχρι τῆς 83°20' Β. πλάτος, οἱ Ἀμερικανοὶ Λόκγουδ καὶ Βραίνερ ὑπερέβησαν αὐτὸν κατὰ 15' τῆς μοίρας καὶ ἀνύψωσαν τὴν ἀστερόεσσαν σημαίαν τῶν Ἠνωμένων πολιτειῶν εἰς πλάτος 83°35'. Εἰς αὐτοὺς λοιπὸν ἀνήκει ἡ τιμὴ ὅτι πλειότερον παντὸς ἄλλου προσήγγισαν εἰς τὸν βόρειον Πόλον! »

Τοιαῦται ἦσαν αἱ διαμειφθεῖσαι ἐκατέρωθεν ἀντιεγκλήσεις. Καίτοι δὲ πρῶτοι πάντων ἔτεμον τὴν πρὸς τὸν πόλον ὁδὸν ὁ Βενετὸς Καβῶτ τῷ 1498 καὶ ὁ Πορτογάλος Κορτερεάλ τῷ 1500, ἀνακαλύψαντες τὴν Γροιλανδίαν καὶ τὸ Λαβραδῶρ, οὔτε ἡ Ἰταλία οὔτε ἡ Πορτογαλία ἠθέλησαν νὰ μετᾶσχωσι τοῦ συναγωνισμοῦ, παντελῶς ἀδιαφοροῦσαι εἰς τίνα θὰ περιήρχετο ἡ κυριότης τοῦ Πόλου.

Ὅθεν προεβλήπετο ὅτι ἡ κλητὴ θὰ συνήπτετο ζωηροτάτη διὰ δολαριῶν καὶ λιρῶν στερλινῶν μεταξὺ Ἀγγλικῆς καὶ Ἀμερικῆς. Τούτων οὕτως ἐχόντων ἐπὶ τῆς διατυπωθείσης προτάσεως ὑπὸ τῆς Ἐκμεταλλευτικῆς τοῦ Β. Πόλου Ἐταιρίας, τὰ πρὸς τὰς πολιτικὰς χώρας συνορευόντα κράτη συνεννοήθησαν πρὸς ἄλληλα, συζητήσαντα τὸ ζήτημα ἐν ἐπιστημονικαῖς καὶ ἐμπορικαῖς συνεδρίαις. Τὸ πόρισμα δὲ τῶν συζητήσεων ἦτο, ὅτι ἐκρίθη συμφέρον νὰ παρουσιασθῶσιν ὡς πλειοδόται τὰ κράτη ταῦτα εἰς τὴν δημοπρασίαν, ἧτις προεκηρύχθη ὅτι θὰ γείνη ἐν Βαλτιμώρῃ τὴν 3 Δεκεμβρίου, παρέχοντα ἕκαστον εἰς τὸν ἴδιον αὐτοῦ πληρεξουσίων πίστωσιν μέχρις ὀρισμένου ποσοῦ. Τὸ δ' ἐκπλειστηριασμὸν ἐκανονίσθη νὰ διανεμηθῆ μεταξὺ τῶν πέντε λοιπῶν, ἐξαίρεσει δηλαδὴ τοῦ τελευταίου πλειοδότου, θεωρούμενον ὡς ἀποζημιώσεις ἐπάγουσα τὴν παραίτησιν παντὸς δικαιώματος αὐτῶν ἐν τῷ μέλλοντι ἐπὶ τῶν κατακυρωθησομένων χωρῶν.

Ἡ ὑπόθεσις, καίτοι προκαλέσασα ἐν ἀρχῇ συζητήσεις τινὰς, συνεβίβασθη ἐπὶ τέλους, τὰ δ' ἐνδιαφερόμενα κράτη ἐδέχθησαν νὰ γείνη ἡ δημοπρασία ἐν Βαλτιμώρῃ, ὡς εἶχεν ὁρισθῆ ὑπὸ τῆς Ἀμερικανικῆς ὁμοσπονδίας, ὅθεν οἱ τῶν Εὐρωπαϊκῶν κρατῶν πληρεξούσιοι, φέροντες τὰ πληρεξούσια καὶ τὰς πιστωτικὰς ἐπιστολάς ἀνε-

χώρησαν ἐκ Λονδίνου, Χάγης, Στοκχόλμης, Πετροπόλεως καὶ Κοπενάγης καὶ ἐφθάσαν εἰς τὰς Ἠνωμένους Πολιτείας τρεῖς ἐβδομάδας πρὸ τῆς ὀρισμένης διὰ τὴν δημοπρασίαν ἡμέρας.

Κατ' ἐκεῖνον δὲ τὸν χρόνον εἰς μόνος πληρεξούσιος τῆς Ἀμερικῆς ἐπαρουσιάζετο ἀκόμη, ὁ τῆς Ἐκμεταλλευτικῆς τοῦ Β. Πόλου Ἐταιρίας ἀντιπρόσωπος, ὁ Οὐίλλιαμ Κ. Φόρστερ, ἐκεῖνος τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα ἐμνημονεῦτο μόνον εἰς τὸ ὑπὸ τοῦ «Κήρυκος τῆς Ν. Ὑόρκης» δημοσιευθὲν τὴν 7 Νοεμβρίου ἔγγραφο.

Τῶν δ' Εὐρωπαϊκῶν κρατῶν πληρεξούσιοι εἶχον ἐκλεχθῆ οἱ ἐπόμενοι, τῶν ὑποίων τὸν χαρακτῆρα, ἰδίᾳ ἐκάστου, ἀναγκαῖον κρίνομεν νὰ διαγράψωμεν ἐν συντόμῳ ἐνταῦθα.

Τῆς Ὀλλανδίας μὲν ὁ Ἰάκωβος Ἰάνσεν ἀρχαῖος σύμβουλος εἰς τὰς Ὀλλανδικὰς Ἰνδίας πεντήκοντα τριῶν ἐτῶν, παχὺς, βραχύσωμος, εὐρύτατον ἔχων στῆθος, μικροὺς βραχίονας κοντὰ καὶ βραχὺ σκέλη, ἐξόφθαλμος, στρογγυλοπρόσωπος, ῥοδοκόκκινος, ἔχων ψαράς παραγναθίδας καὶ κόμην δισκοειδῆ — καλὸς ἄνθρωπος, δυσπιστῶν δὲ κάπως πρὸς ἐπιχειρήσιν, τῆς ὁποίας ἠδυνάτει νὰ διαγνώσῃ σαφῶς τὴν πρακτικὴν ὠφέλειαν.

Τῆς δὲ Δανίας ὁ Ἐρικ Βάλδενκ, πρῶην ὑποδιοικητῆς τῶν Γροιλανδικῶν κτήσεων μετρίου ἀναστήματος, μὲ ὄμους στραβοὺς, ὀλίγον προγαστῶρ, μὲ ὑπερμεγέθη στρογγύλην κεφαλὴν, μύψ εἰς βαθμὸν ὥστε νὰ φθίρεται τὸ ἄκρον τῆς ρινός του, προστριβόμενον ἀδιαλείπτως εἰς τὰ χειρόγραφα καὶ τὰ βιβλία του, ἀκαμπτος καὶ ἀσυμβίβαστος εἰς τ' ἀφορῶντα τὰ δικαιώματα τῆς πατρίδος του, τὴν ὁποίαν ἐθεώρει ὡς τὴν νόμιμον κυρίαρχον τῶν ἀρκτικῶν χωρῶν.

Τῆς Σουηδίας καὶ Νορβηγίας ὁ Γιάν Χαράλδ, καθηγητῆς τῆς κοσμογραφίας ἐν Χριστιανίᾳ καὶ εἰς τῶν ἐνθερμοτάτων ὑποστηρικτῶν τῆς ἀποστολῆς τοῦ Νορδενσκιόλδ, γνήσιος τύπος τῶν ἀνδρῶν τοῦ Βορρᾶ, κοκκινωπὸς τὴν ὄψιν, ἔχων κόμην καὶ πώγωνα ξανθοῦ χρώματος, προσκομιάζοντος πρὸς τὸ τῶν ὑπερωρίμων στάσεων, θεωρῶν ὡς βέβαιον ὅτι ἡ περιφέρεια τοῦ πόλου, κατεχομένη ἐξ ὀλοκλήρου ὑπὸ τῆς Παλαιοκρυσταλλικῆς βαλάσσης, οὐδεμίαν εἶχεν ἀξίαν, τοῦτου δ' ἐνεκα παντελῶς ἠδιαφορεῖ διὰ τὴν ἐκδοκίαν τῆς ὑποθέσεως, εἰς τὴν ἔλαβεν ἐνεργὸν μέρος μόνον ὅπως καταδειχθῆ ὅτι καὶ ἡ πατρίς του εἶχε συμφέροντα εἰς τὰς Πολικὰς χώρας.

Τῆς Ῥωσσίας ὁ συνταγματάρχης Βόρις Καρκὼφ στρατιωτικὸς ἄμα καὶ διπλωμάτης, ὑψηλός, εὐλύγιτος, μὲ πυκνὴν κόμην, δασύν πώγωνα καὶ μακροὺς μύστακας, μονοκόμματος, μετὰ στενοχωρίας φέρων τὰ πολιτικὰ ἐνδύματα καὶ ἀσυνειδήτως φέρων ἐκάστοτε τὴν χεῖρα εἰς

τὸ πλευρὸν ὡς διὰ νὰ δράξῃ τὴν λαβὴν τοῦ ξίφους, ὅπερ ἔφερον ἄλλοτε, — λίαν περιέργος πρὸ πάντων νὰ μάθῃ τί ἐνέκρυπτεν ἡ πρότασις τῆς Ἀμερικανικῆς Ἐταιρίας, διότι ἐφοβεῖτο πρὸ πάντων μήπως ἐπιφέρῃ ἐν τῷ μέλλοντι διεθνεῖς περιπλοκάς.

Τῆς Ἀγγλίας τέλος, ὁ ταγματάρχης Δόνελαν καὶ ὁ γραμματεὺς τοῦ Δὴν Τούδριγκ ἀμφότεροι οὗτοι ἀντεπροσώπευον πάντας συλλήβδην τοὺς πόθους καὶ τὰς ἐπιθυμίας τοῦ Ἠνωμένου Βασιλείου. τὰ ἐμπορικὰ καὶ βιομηχανικὰ αὐτοῦ ὀρμήφυτα, καὶ τὰς τάσεις του τοῦ νὰ θεωρῆ ὡς ἰδίᾳ, κατὰ φυσικὸν νόμον, πάσας τὰς ἀδελφότητες χώρας τοῦ Βορρᾶ, τοῦ Νότου καὶ τοῦ Ἰσημερινοῦ. Εἶπερ τις καὶ ἄλλος, γνήσιος τύπος Ἀγγλοῦ, ὁ ταγματάρχης οὗτος Δόνελαν, ὑψηλός, ισχνός, ὀστεώδης, νευρικός, γωνιώδης, μὲ τρῆχλον σκολόπακος, φέρων κεφαλὴν Παλμερστῶνειον ἐπὶ ὤμων ὀλίγον κυρτῶν μὲ κνήμας στρουθοκαμηλοῦ, ἀνθηρότατος καὶ τοῖς ἐξηκοντούτης ἀκατάβλητος — καὶ εἶχεν ἀποδείξῃ τοῦτο κατὰ τὴν διαχάραξιν τῶν πρὸς τὴν Βιρμανίαν συνόρων τῶν Ἰνδιῶν — οὐδέποτε ἐγέλασεν ἐπὶ ζωῆς του. Ἀλλὰ τί μὲ τοῦτο!... Μήπως γελῶσί ποτε αἱ ἀτμομηχαναί;

Κατὰ τοῦτο ὁ ταγματάρχης διέφερον οὐσιωδῶς τοῦ γραμματέως τοῦ Δὴν Τούδριγκ, νεανίου λαλοῦ, παιδρῶ, φιλοπαίγμωνος, μὲ μεγάλην κεφαλὴν, οὐλὴν κόμην, καὶ μικροὺς ἐρρυτιδωμένους ὀφθαλμούς. Σκῶτος τὴν καταγωγὴν, ἦτο γνωστότατος εἰς τὴν πατρίδα του διὰ τὰ σκώμματά του καὶ τὴν στωμυλίαν του. Ἀλλὰ, μεθ' ὅλην τὴν ζωηρότητα τοῦ χαρακτῆρός του δὲν ἐφάνετο ὀλιγώτερον τοῦ ταγματάρχου Δόνελαν ἀποκλειστικὸς καὶ ἀσυμβίβαστος, προκειμένου περὶ τῶν συμφερόντων τῆς Μεγάλῃς Βρετανίας καὶ αὐτῶν ἀκόμη τῶν μάλιστα ἀδικαιολογήτων.

Οἱ δύο οὗτοι πληρεξούσιοι ἐμελλον προφανῶς νὰ εἶνε οἱ λυσωδέστατοι ἀντίπαλοι τῆς Ἀμερικανικῆς Ἐταιρίας. Ὁ Βόρειος πόλος ἀνήκειν εἰς αὐτοὺς ἀπὸ τῶν προϊστορικῶν χρόνων, ὡσάνει ὁ δημιουργὸς εἶχεν ἀναθέσῃ εἰς αὐτοὺς τὴν φροντίδα νὰ ἐπιβλέπωσι τὴν περὶ τὸν ἄξονα τῆς περιστροφῆς τῆς Γῆς ἥσαν δ' ἱκανοὶ τὰ πάντα νὰ μετέλθωσιν ἵνα μὴ περιέλθῃ ὁ Βόρειος πόλος εἰς ξένας χεῖρας. Ἀναγκαῖον κρίνομεν νὰ προσθέσωμεν ἐν τέλει ὅτι καίτοι ἡ Γαλλία δὲν ἐθεώρησε σκόπιμον ν' ἀποστείλῃ οὔτε ἐπίσημον οὔτε ἡμιεπίσημον ἀντιπρόσωπον, Γάλλος τις μηχανικός ὅμως, ὃν ἐν καιρῷ θέλομεν γνωρίσῃ ἤλθεν ἐξ ἀπλῆς ἀπιστημονικῆς περιεργείας, νὰ παρακολουθῆσῃ ἐκ τοῦ συνεγγυῆ τὰ κατὰ τὴν ἀλλόκοτον ταύτην ὑπόθεσιν.

(Jules Verne)

*Ἐστὶ συνέχισ.

ΕΝΑΣ ΠΑΤΡΙΩΤΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΑΣΜΕΝΗΣ ΓΕΝΕΑΣ

Συνέχεια καὶ τέλος. Ἰδιὸν σελ. 149

Σὲ τέτοιου δασκάλου χεῖρα ἔπεσε ὁ μικρὸς μαθητῆς μας, καὶ ἀπὸ τέτοιο στόμα ἔκουγε τ' ἀθάνατα λόγια τῆς Ἑλληνικῆς Σοφίας ἐπὶ τὰ ὀλοκλήρα χρόνια. Περιττὸ νὰ πούμε πῶς γλήγορα γένηκε τὸ δεξιὸ χεῖρ τοῦ Σερουῖου, καθὼς ἄλλοτε τοῦ Παπᾶ Γεράσιμου. Τοῦργραφε τοὺς λόγους του, τοῦ διώρθωνε τὰ τυπογραφικὰ φύλλα του, εἶχε καιρὸ καὶ γιὰ τὰς σπουδῆς του. Τὲς νύχτες φύλαγε ἓνα κλωνί βασιλικὸ ἢ ἄλλο μοσκοδότανο μέσα ἔς ἓνα ποτήρι νερὸ νὰ δροσίζῃ τὰ μάτια του σὰν ἐνύσταζε πρὶν τῆς ὥρας του. Καὶ ὅχι πῶς δὲν διεσκέδαζε κιόλας. Δὲν ἦταν ἀπ' τοὺς χλωμούς ἐκείνους καλαμαράδες, ποὺ φεύγουν τὴ διασκέδασι σὰν νὰ τοὺς ἐζήτησε δανεικὰ, μόν' ἔβγαίνει καὶ ἔς τὰ παιγνίδια καὶ ἔς τὸ κυνήγι (καὶ τί κυνήγι!) καὶ ἔς τὸ κολύμπι. Καὶ ἔτσι βᾶσταζε τὸ σκαρὶ του γερὸ καὶ φρέσκο, σὰν σωστὸς Ἕλληνας ποῦτανε.

Δύο χρόνια πρὶν φύγῃ ἀπ' τὴ Σύρα ἔκαμε τὴν πρώτην του παρουσίαν ἔς τὸ Δημόσιο. Ἦτανε τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, ὁ κόσμος ὅλος ἔς τὴν ἐκκλησίαν, νὰ ἐορτάσῃ τὸ διπλὸ πανηγύρι. Ὑστερ' ἀπ' τὴ λειτουργίαν ἀνέθηκε ἔς τὸ πρῶτο σκαλοπάτι τοῦ δεσποτικῆς θρόνου καὶ στάθηκε νέος ὑψηλός, μαυριδερός, μὲ σγουρὰ μαλλιά, καὶ νησιώτικα ντυμένος πάντοτε. Ἡ πρῶτος λέξις του κινήσανε τὴν προσοχὴν τοῦ κόσμου. Ἦτανε πανηγυρικὸς λόγος, γεμάτος καὶ αὐτὸς μεγαλὰ καὶ ῥητορικὰ λόγια σὰν τοῦ δασκάλου του, καὶ μὲ μιὰ φωνὴν ἀκόμα περὶ βροντερῆ καὶ καθαρὰ. Σὰν ἐτέλειωσε τὸν τριγυρίζαν ὄλοι νὰ τὸν βωτήσουνε ποῖος ἦτανε, ποῦθε ἤρχετο καὶ νὰ τὸν συχαροῦνε. Μὲ μεγάλη εὐχαρίστησι διηγούτανε πάντοτε καὶ τοῦτον, καὶ ἄλλους τέτοιους θριαμβοὺς τῆς νιότης του.

Φαίνεται πῶς σὰν ἐγνωρίσθηκε τὸν ἀγαπήσανε ὄλοι, ἐπειδὴ σὰν ἐδημοσίευσεν σὲ μιὰν ἐφημερίδα ἓνα ποίημα — τὸν «ἀποχαιρετισμὸν του», λυπηθῆκανε ὄλοι ποῦ ἔφευγεν. Ἐχοντας ὅμως τὸ ἀπολυτήριο τοῦ Γυμνασίου ἔς τὰ χεῖρα του, δὲν μπορούσε περὶ νὰ μείνῃ ἔς τὴ Σύρα. Ἦ ἐπιθυμία του ἦτανε νὰ πάγῃ ἔς τὴν «Ἑσπερίαν», καθὼς τὴν λέγανε τότες. Καὶ μὴ βρίσκοντας ἀκόμα τὸν τρόπο ἀποφάσισε νὰ περάσῃ ἀπ' τὸ νησί του νὰ δῆ τοὺς δικούς του, καὶ ὕστερα βλέποντας καὶ κἀνοντας.

Γύρισε λοιπὸν ἔς τὴν πατρίδα του 20 χρονῶν προκομμένο πᾶλληλαρι. Ὅσο κακὰ καὶ ἂν εἶχε ἢ ἐκπαίδευσιν τότες ἀμφιβολία δὲν εἶνε πῶς μαθαίνανε ἑλληρικὰ οἱ νέοι. Τᾶξερε λοιπὸν καὶ ὁ δικὸς μας μὲ τὸ χουλιάρι. Ἦ ἴδιον εὐκολία, τὸ ἴδιο

μνημονικὸ τοῦ δασκάλου, σὰν νὰ ἦτανε μὲ τὴν ἀλήθεια πατέρας του. Σὰν εἶμινε μερικὲς μέρες ἔς τὸ χωριὸν του, γιὰ νὰ τὸν καμκρῶσῃ ἡ ἀδελφή του, τράβηξε γιὰ τὴ χώρα, δώδεκα ὥρες μακρὰ. Τότες ἴσα ἴσα ἔφευγε ὁ Σχολάρχης τῆς χώρας, νὰ πάῃ θαρρῶ ἔς τὴν Εὐρώπη, καὶ ἔμινε ἄδειος ὁ τόπος του. Τὸν παρακαλέσανε λοιπὸν οἱ ἐφόροι νὰ μείνῃ προσωρινὰ ἔς τὴν χώρα καὶ νὰ διδάξῃ μαζί μ' ἓνα συνάδελφο ὡς ποῦ νὰ τὰ βολέψουνε, καὶ δέχτηκε. Μὲ τὸ σήμερον μὲ τὸ αὐριὸν εἶμινε ἐκεῖ ὀκτὼ χρόνια, καὶ αὐτὴ τὴν ἐποχὴν θὰ περιγράψωμεν τῶρα σὲ λίγα λόγια.

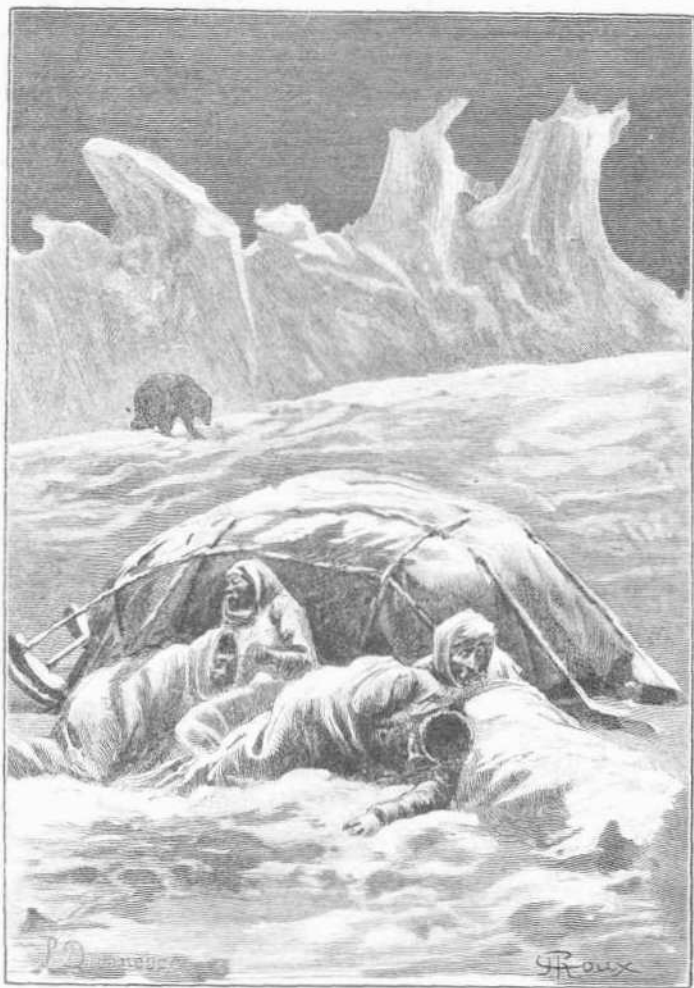
Μέσα ἔς τὰ ὀκτὼ αὐτὰ χρόνια ἡ νεολαία τῆς χώρας ἐκείνης ἐχάρηκε τὰ ἴδια καλὰ ποῦ εἶχε εὐρὴ ὁ πατριώτης μας ἔς τὸ Γυμνάσιον τῆς Συρίας. Ὁ ἐνθουσιασμὸς πέρασε ἀπ' τὸ ἓνα νησί ἔς τὸ ἄλλο σὰν ἠλεκτρισμὸς. Τὰ γλυκὰ ἐκεῖνα καὶ θεόπνευστα λόγια τρέχανε σὰν ποτάμι. Γλήγορα μαθεύτηκε πῶς εἶχε τὸ μεγάλο χάρισμα τοῦ μεταδοτικῆς, καὶ πῶς ἀγαποῦσε τὴν τέχνην του. Καὶ ἔτρεχαν τὰ παιδιὰ καὶ ἀπ' τὰ χωριὰ ἀκόμα ὡς καὶ τὴ Γεωμετρίαν μ' ἐνθουσιασμὸ τὴν παράδινε. Ἦτανε καλὸς νὰ ἐξοδέψῃ ὥρες ἀπάνω σὲ μιὰ φράσι τοῦ ἑλληνικοῦ κειμένου του. Κατέβαζε ἱστορίες, φιλοσοφίας, ὅτι μπορούσε νὰ συνδέσῃ μὲ τὴ φράσι ἐκείνη, καὶ ἔλεγε, ἔλεγε. Τὴν ἑλληνικὴν ἱστορίαν μ' αὐτὸ τὸν τρόπο τὴν ἐδίδασκε. Καταντούσε νὰ φοβούνται τὰ παιδιὰ νὰ μὴν πύσῃ, μὲ τὴν εὐχαρίστησι τὸν ἀκούανε. Ἦξερε νὰ τοὺς γλυκαῖνῃ καὶ μὲ κάποιες ἀττικὲς νοστιμάδες, ἄλλος Κυπρικὸς καὶ τοῦτος. Ὅπως εἰς τὴ Σύρα, ἔτσι καὶ ἐδῶ ὁ ἐνθουσιασμὸς δὲν περιοριζότανε ἔς τὴν παράδοσι. Καθε ἐπίσημη ἐορτὴ, καθε πανηγύρι, ἢ ἄλλη δημόσια τελετὴ σηκωνότανε ὁ βροντόφωνος ῥητορὰς μας καὶ κρατοῦσε τὸν κόσμον μὲ στηλωμένα αὐτιά καὶ μάτια γιὰ μιὰν ὥρα. Θέμα τῶν λόγων ἐκείνων ἦτανε τὰ παλαιὰ, καὶ πάντοτε τὰ παλαιὰ, καὶ συμπέρασμα ἢ παιδεία, καὶ πάντοτε ἡ παιδεία.

Τῶρα πῆτέ μου, τί διαφέρει τὸ κήρυγμα τοῦτο ἀπ' τὸ κήρυγμα τῶν ἀποστόλων; Πῆτέ μου ἂν ὕστερα ἀπ' τὴ θρησκείαν, ἠμποροῦσαν νὰ φέρουν τίποτε περὶ πολῦτιμο ἔς τὰς παρθένους ἐκείνας καρδίαις οἱ δασκάλοι τοῦ Γένους μας. Πῆτέ μου ἂν δὲν πρέπη νὰ τοὺς θεωροῦμε ὡς εἶδος ἁγίους, ποῦ πήραν τὰ βιβλία τους καὶ τραβήξανε κατὰ τὰ σκοτεινὰ ἐκεῖνα μέρη, ἀντὶς νὰ μείνουν καὶ αὐτοὶ μέσα ἔς τὰς πολιτείας καὶ νὰ γνωρισθοῦνε ἔς τὸν κόσμον. Πόσοι τὸν παρακινήσανε καὶ τότες, καὶ χρόνια ὕστερα, νὰ τὰ

χτυπήσει κάτω και νά πάγη 'ς τή Σύρα και 'ς τήν Ἀθήνα, πού εἶχε και τή δύναμι και τόν τρόπο νά πάρη σπουδαία ἔδρα, και νά διδάσκη δυό τρεῖς ὥρες τήν ἡμέρα ἀντίς ἑκτώ, και ἕνα μάθημα ἀντίς ὄλα, και νά ἀπολαβαίνει και περισσότερα. Μά αὐτός μιὰ πού κατατάχθηκε 'ς τήν ἱερά ἐκείνη φάλαγγα τῆς πατρίδας του δέν ἐννοοῦσε πια νά λιποταχτήση, κ' ἐμεινε ἐκεῖ ὡς τὸ τέλος τῆς ζωῆς του. Ὡς και

νοστιμιές,—και ὅμως τὸ πρῶτὸν τὸν ἔβλεπε παντοτε φρέσκο 'ς τήν ἔδρα του! ἕνα εἶδος Ἀνακρέων τῆ νύχτα, και Ἰσοκράτης τῆ μέρα!

Μέσα 'ς αὐτὰ τὰ ὀκτώ χρόνια ἔγραψε και τὰ ποιήματά του. Τὰ πλείοτερα βγήκανε τότε 'ς τὲς ἡμερίδες· σὲ ξεχωριστὸ τόμο δέν ἐδημοσιευθήκανε ποτέ. Πολλοὶ ἀπ' τοὺς στίχους ἐκείνους ἔχουνε τὴν ἀγία φωτιά» μέσα τους, μὲ ὅλη τὴ Σούτσιη ῥητορεία τους.

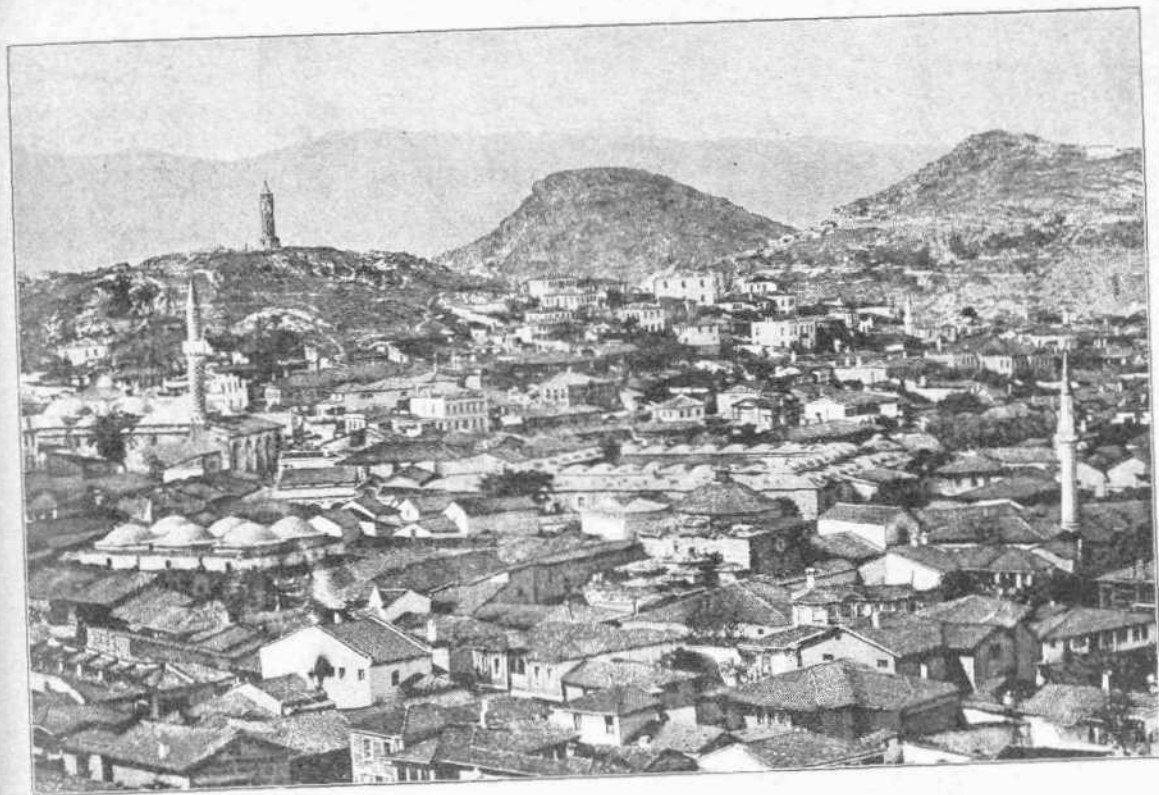
Ὁ γενναῖος Βελλό, ἀποθανὼν ἐν ἔτει 1853 (σελ. 163).

τὰ νησιώτικα του δέν ἤθελε νά τ' ἀλλάξη, και μόλις ὕστερα ἀπὸ χρόνια κατάφερε ἕνας φίλος του νά τὸν φορέση στενα.

Μαζὶ μὲ τὰ νησιώτικα φύλαγε και τὸ «χουβαρταλίκι» 'ς τὴν καρδιά του. Πρέπει νάτανε σιδερένια κράσι, γιατί νύχτα πάνω τῆ νύχτα τὸ διασκεδάζε μὲ τὰ παιγνίδια και μὲ τὲς πατινάδες. Φυσικὰ ἢ συντροφικὰ του ἦτανε δικλεκτή, και τοῦτανε ἀνοιχτὰ και τὰ καλλίτερα σπίτικα. Ἡ διασκεδάσις του δέν ἦτανε τῆς ταξέρνας, ἦτανε νά πούμε τοῦ σκαλονιοῦ. Ὡς τὸ πρῶτὸ λοιπὸν χορὸ, τραγοῦδι, και χίλιων λογιῶν

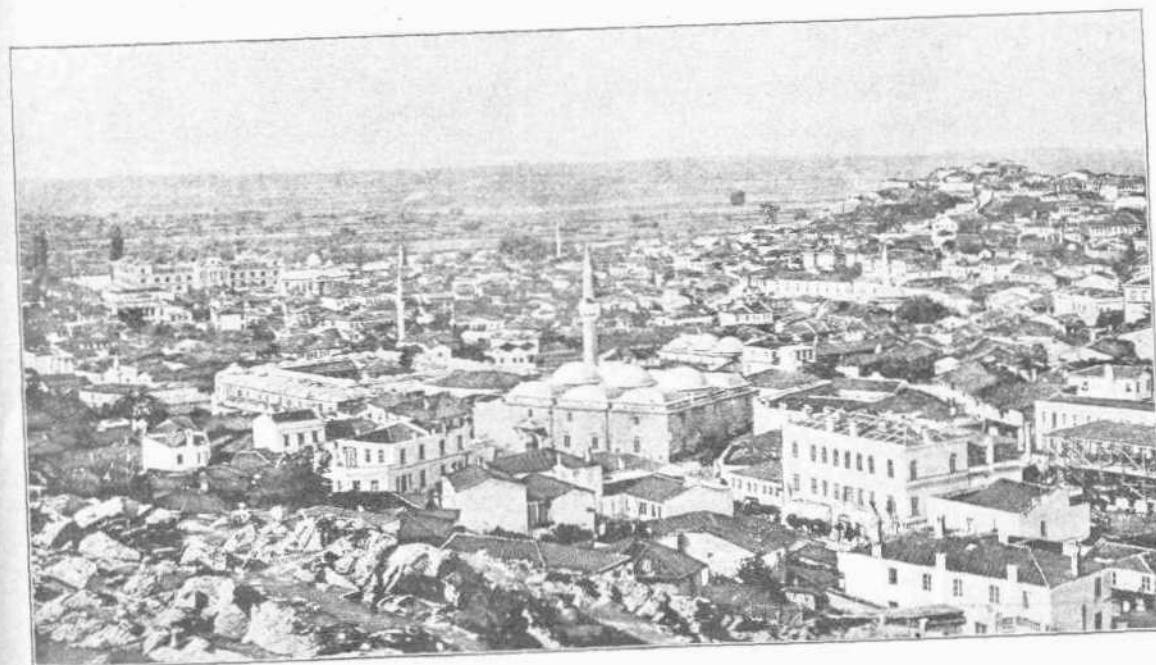
ἂν εἰς τὴ Σύρα μαθητῆς, πολὺ περισσότερο ἐδῶ καθηγητῆς και συμπατριώτης, ἀγαπήθηκε ἀπὸ ὅλους. Οἱ μικροὶ τὸν ἐλατρεύανε μὲ ὄλο του τὸ ἀύστηρό,—και ἦτανε ἀύστηρότατος 'ς τὴν παράδοσι— οἱ μεγάλοι πάλι τὸν ἀγαποῦσαν ἐπειδὴ ἅμα ἐβγαίνει ἀπ' τὸ Σχολεῖο ἐγινότανε ἕνα μὲ τὸν, 'ς τὰ παιγνίδια, 'ς τὲς πατινάδες, 'ς τὰ τραγοῦδια.

Τὰ τραγοῦδια τους ἦτανε τότε δυὸ λογιῶν: τοῦ τόπου, και φερμένα ἀπ' ἔξω· ἀπὸ τότε, ὡς φαίνεται, εἶχε ἀρχίσῃ αὐτὴ ἡ ἀνωκατωσούρα τῶν τραγοῦδιων μας! ἀπ' τὴ μιὰ ἄκουες τό:

Ἡ ΦΙΛΙΠΠΟΥΠΟΛΙΣ ΚΑΙ ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΔΟΦΟὶ ΤΗΣ

[Ἐκ φωτογραφίας]

ΤΟ ΚΕΝΤΡΟΝ ΤΗΣ ΦΙΛΙΠΠΟΥΠΟΛΕΩΣ

[Ἐκ φωτογραφίας]

«Πρώτ' βράδυ σ' ένθυμούμαι, σ' έχω εις τήν προσευχή μου»
 «Απάνω 'ς ένα σκοπό της Νόρμας! Κι' απ' τήν άλλη, 'ς ένα γοργό νησιώτικο σκοπό, τό :

«Δέν ήταν εγώ πού σ' έφερα εκείνα, τὰ διαμαντικά και τὰ φλωριά 'ς τήν κρίνα! Δέν ήσαν εσύ με τ' ασπρο φουστανάκι, και τώρα μαυροφόρεςες σαν τὸ χελιδόνι κι! Μιά φορά περνῶ μέσ' απ' τή γειτονιά σου, χάρια και χαμάρια πού τάχ' η εύμορριά σου! Άλλη μιὰ περνῶ μέσ' από τήν αὐλή σου, χάρια και χαμάρια πού τάχει τὸ κορμί σου! Άσπρο γιασουμί και κόκκινη μου βιόλα, δέν ήταν εγώ πού σ' είχα 'ς τήν καριόλα!»

Τέτοια τραγούδια διαλαλούσανε μέσα 'ς τές ωμορφες εκείνες έξοχες, σαν έβγαίνανε 'ς τὸ ξεφάντωμα. Τὰ ξεφαντώματα εκείνα ήτανε τὰ πρώτα λαλήματα του πουλιού. Γλήγορα ήλθανε κ' η άληθινές αγάπες. Είπαμε πως η αδελφή του κατοικούσε 'ς τὸ χωριό. Αὐτή ήτον αποφασισμένη νά φέρη τὸν αδελφό της εκεί και είχε δέν είχε τὸ κατάφερε. "Ενα απ' τὰ καλύτερα σπιτικά τουστειλε τούς προξενητάδες. Τι χρυσοκεντημένα μαντήλια, τί ζαχαρωτά, τί γλυκίσματα! Έκαμε λοιπόν κ' η αδελφή του εκδούλεψι της 'ς τήν πατρίδα, και άς μη τώξερε κιόλας! Γιατί όσο κι' αν ήτανε χρήσιμος 'ς τή χώρα, εκεί μπορούσανε ναύρουνε κι' άλλους, 'ς τὸ χωριό όμως ήτανε ὁ πρώτος πού έπήγε, σαν επανδρεύθηκε, και έσύστησε ανθρώπινο σχολείο, κ' έδίδασκε, κ' έβγαζε ανθρώπους με τές δωδεκάδες απ' τ' άρχαστήρι του.

Πρώτη φορά μέσα 'ς τὸ σπιτάκι του εκείνο άκουσθήκανε 'ς τὰ μέρη εκείνα η λέξεις: «"Εθνος, Μέλλον, Καθήκον». Πρώτη φορά έχασογελάσανε ύψηλές ιδέες 'ς τὰ μέτωπα τῶν ανθρώπων εκείνων, ύστερα από χιλιάδες χρόνια! "Ητανε τὸ ίδιο κήρυγμα» της χώρας από ξανκρηχής. Τὸ ίδιο κύμα πού έφθανε ως τήν άκρη εκείνη του έθνους. Κήρυγμα σέ κάθε έορτή, σέ κάθε έγκαίνιο εκκλησίας η σχολείου, σέ κάθε περίστασι πού μαζευότανε οί ένθουσιασμένοι συμπατριώτες του, κήρυγμα και μέσα 'ς τήν παράδοσι. Κάθε μέρα 'ς τὰ μικρά τους, τ' αγόρια απ' τή μιὰ μεριά και τὰ κορίτσια από τήν άλλη, γιατί κι' αυτά πηγαίνανε 'ς τὸ έλληνικό και ξεσκολούσανε τὸ Περθεναγωγείο. Κ' έτσι σέ λίγα χρόνια μέσα έγινε 'ς τὰ βουνά εκείνα απάνω μιὰ επαναστάσι! Γέμισε ὁ τόπος προκομμένα παιδιά και κοπέλλες, πού ξέρανε τή γλώσ-

σά τους καλλίτερα από πολλούς πτυχιούχους του Πανεπιστημίου.

Ο τρόπος της διδασκαλίας του φυσικά δέν άλλαξε. Έπειδή όμως ήτανε του κόσμου άνθρωπος, ακολουθούσε τὸν αιώνα του, κι' από χρόνο σέ χρόνο έβλεπεσ πλειότερη θετικότητα 'ς τὸ ύφος του. Οί λόγοι του ήτανε τώρα πλειὸ πρακτικοί, με όλιγώτερα ξένα ρητά, και περισσότερες δικές του ιδέες. Σέ τούτη τή εποχή της ζωής του, αν και σέ πλειὸ περιωρισμένο μέρος, έδειξε τὸν άληθινό χαρακτήρα του, γιατί άρχισε νά περνάη και ὁ πρώτος εκείνος ένθουσιασμός πού τούς έδινε ὅλους ένα χρῶμα. Μόνο τή διακέδασι και τὰ τραγούδια δέν μπορούσε νά λησμονήση. Και είχε δά στάδιο έδῶ πέρα ὅσο ήθελε!

Η παντρεία τὸν έκαμε και σωστό νοικοκύρη. Αποκτήσε μερικά κτήματα, ὅστε μπήκε και 'ς τή Δημογεροντία. Και μαζί με δύο τρεις άλλους φίλους του κατόρθωσε νά συστήση μιαν άληθινή Δημοκρατία μέσα 'ς τὸ μικρὸ εκείνο χωριό. Ως και διαφορές χριστιανῶν έδικαζανε ανάμεσα τους, και χωρίς νά παίρνη ὁ καθής εἶδησι! Τὸ μεγαλύτερο όμως καλὸ πού έκανε η «Σύγκλητος» εκείνη ήτανε οί φόροι πού μαζεύανε για τὰ Σχολεία, και διατηρούσανε τρία, 'ς ένα πληθυσμό από δύο χιλιάδες ρωμαϊκές ψυχές τὸ πολύ!

Τές διακοπές του τές έπερνούσε ταχτικά 'ς τήν έξοχή του κυνηγώντας και ψαρεύοντας. Κάθε άπομειήμερο τὸν έβλεπεσ νά πηγαίνη, με ένα Πλούταρχο 'ς τὸ χέρι, και νά ξεπλώνεται κάτω από ένα βράχο 'ς τὸ περιγιαλι. Τι νά ώνειρευότανε εκεί άρα γε!

Αφού υπηρέτησε τὸν τόπο του είκοσι ὀλόκληρα χρόνια, και είδε ὅλους τούς μαθητάδες του αποκαταστημένους τριγύρω του, έπесе θυμα της δασκαλικής του. Οί γιατροί του πνευ νά παύση. Αὐτός δέν 'μπορούσε' αν δέν έδίδασκε έσκανε. Κ' έτσι απόθανε παράκαιρα, κ' έφυγε μαζί με τή γενεά πού αντιπροσώπευε. Δέν θά ξαναλήθη πλειὸ η γενεά εκείνη. "Ητανε η όμηρικη εποχή μας. "Ητανε η νεώστη της Ρωμαιοσύνης. Τώρα μας πλάκωσαν άλλες ανάγκες, άλλα πάθη. Δέν προφθάσαμε νά μεστώσουμε καλά τότες, και τώρα πάνε νά μας σπάσουνε τὰ κόκαλα οί δαιμόνοι πού μας τριγυρνούνε. Κι' αν δέν έλθη ὁ Μεσσίας εκείνος, θά σπάσουνε.

ΑΡΓΥΡΗΣ ΕΦΤΑΛΙΩΤΗΣ.

Ο ΓΡΥΛΛΟΣ

"Ητον έσπέρα ήμέρας θερμής και με λαμπρόν ήλιον, διαδεχομένης σειράν ήμερῶν βροχερῶν. Τὸ τοσοῦτον περιμενόμενον θέρος ήρχιζε τέλος πάντων' αἱ άκκνυλλίδες, αἱ ύπολαΐδες, οί σπίννοι, οί κόσσυφοι έκελάδουν άκόμη, αν και ὁ ήλιος είχε δύσει, ακούραστοι εις τήν χαράν των και εις τὸ ἄσμα των' αἱ φωλεαί έβριθον εις τὰ πυκνώματα του δάσους' εις τās κορυφάς των δένδρων αἱ φάσσαι ύπετονθόρουζον τὸν γλυκεϊαν και μελαγχολικὴν έπιδόν των' πέραν του δάσους, μακράν εις τὸν ὀρίζοντα ανατέλλεν η σελήνη έντός άτμοσφαιρας κυματώδους και διαφανούς, και εγγύτατα της πόλεως εις τὰ πλησιέστατα άλση η άμίμητος φωνή της άηδόνος έρρυθμιζε εις άπείρους άρμονικάς στροφάς τὸ πρώτον της νυκτός ἄσμα.

"Ενίοτε επεκράτει άκρα σιγή, και μόλις τὸ προσεκτικόν οὖς άντελαμβάνετο θροῦν τινα φυλλώματος η τὸν φόρον τινός έντόμιου, τὸ ὅποιον ιπάμενον προσέκρουεν εις κλάδον' έν τούτοις ήδύνατό τις τότε νά ακούση μακρινὴν βόμβον πτερώγων άποτελούμενον από σμήνη μηλολονηῶν, αἱτινες δήλιανον τὸν φωτιζόμενον έτι από τās τελευταίας άκτίνας του ήλιου άέρα. "Επειτα, τὰ πάντα επανέπιπτον εις τήν σιγήν, οί τελευταίοι ήχοι τῶν πτηνῶν έφαινοντο άποκοιμώμενοι μετ' αὐτῶν και η άηδὼν επανελάμβανε τὸν ὕμνον της πρὸς τὸν έρωτα.

"Εν τοσοῦτω μεταξύ του κεκομμένου χορτου, έν τή χλόη, έντός τῶν αδένδρων μερῶν του δάσους, τὸ βάθος της γενικῆς μελωδίας τὸ άληθές διαρκές ἄσμα της έσπέρας ήτο ὁ ψίθυρος του γρύλλου. Αἱ τελευταίοι στροφαι της ύπολαΐδος, αἱ επαναλήψεις της άηδόνος, της τρύγονος οί τρυσμοί, τῶν έντόμων οί βόμβοι, αἱ μονοσύλλαβοι επικλήσεις του φρόνου αἱ ριπτόμεναι έν τῷ σκότει ὡς μικροῦ κώδωνος ήχος, οί κοασμοί άκόμη τῶν βατράχων έν τή κοιλάδι, ὅλα αυτά ένιοτε κατέπαυον, άπαντα επανελαμβάνοντο ὡς είδος άγροτικού χοροῦ, ὡς συνωδία άτακτος και άγροτικός του διαρκούς ἄσματος του γρύλλου. Η ταπεινή δέ, ήσυχος και μετριόφρων φωνή αὐτῶν έφαινετο φωνή της σκιάς και του σκότους, άλλ' έν αὐτῷ τῷ περιέχοντι έβασίλευεν ὡς κυρίαρχος, και έδιδε τὸν ακριβῆ ήχον της ὥρας εκείνης, και ὅταν άκόμη ὅλαι αἱ άλλαι φωναί έμενον σιωπηλάι.

"Ηκουσα τὸν γρύλλον και ένθυμήθην ὅτι τὸν ήκουσα έντός αεροπόρου εις ὕψος πλεόν η ὀκτακοσίων μέτρων' ένθυμήθην ὡσάύτως ὅτι ὀμιλεῖ άνευ φωνῆς, ὅτι τὸ στόμα του εινε βωδόν, και ὅτι εινε άρχαιότερος κατά πολλὰς χιλιάδας έτών τῶν ὄντων, τὰ ὅποια πρώτα έψαλλον επί της

γῆς (η εμφάνισις του χρονολογεῖται εκ της προτογόνου εποχῆς τῶν γεωλογικῶν χρόνων, έν ᾧ η τῶν πρώτων πτηνῶν χρονολογεῖται μόνον από της δευτέρας εποχῆς) ένθυμήθην ὡσάύτως τās γλυκεϊας ὥρας της παιδικῆς μου ήλικίας, τούς μύθους της έσπέρας με τούς ὁποίους αἱ μάμαι με τὴσση αγάπην με τὴσση περιπαθειαν μās έβαυκάλων βρέφη παρά τήν έστιαν ὀπισθεν της ὁποιας ὁ γρύλλος έψαλλε πάντοτε. Συνήνουν τὸ παρελθόν με τὸ παρόν' ὁ μικρὸς μονήρης γρύλλος δέν μοι ήτο πλεόν άδιάφορος, και ήκουον τήν φωνήν του συλλογιζόμενος εκείνους, οἱτινες δέν ύπάρχουσι πλεόν, εκείνους οἱτινες κοιμῶνται υπό τήν χλόην του κοιμητηριου και πλησιόν τῶν ὁποιῶν ὁ γρύλλος ψάλλει πάντοτε.

Τότε αἱ φωναί της φύσεως ήκούσθησαν υπ' έμου με έννοιαν, ήτις πάντοτε μοι είχε μείνει κεκρυμμένη. Μοι ὀμίλησαν και τās ένόησα. Ο γρύλλος ὅστις ζητεῖ τήν θερμότητα έντός του κλιβάνου του άρτοποιου και προτιμᾷ του ήλιου τὸ σκότος της νυκτός, τὸ φῶς του λυκαυγοῦς η τὸ σκίόφως τῶν πυκνῶν θάμνων, νομιζει εαυτὸν πάντοτε υπό τήν θερμην και σκυθρωπήν άτμοσφαιραν του δάσους τὸ ὅποιον εκάλυπτε τήν κοιτίδα του. Καθ' ην εποχήν ὁ πρόγονος οὔτος τῶν έντόμων έτριψε τὸ πρώτον τὰ ήχηρά του ελυτρα έν τή σιγή τῶν λευκωτάτων τοπίων, ὁ ήλιος ήτο τεραστιος, άλλά συννεφώδης, και η γῆ θερμότερα η σήμερον. Δέν υπήρχον άκόμη οὔτε ὥραι του έτους οὔτε κλίματα. Η θερμοκρασία ήτο χλιαρά και μόνιμος διότι η άτμοσφαιρα τῶν πρώτων ήμερῶν ήτο θερμοκήπιον. Μέχρι του γρύλλου η φύσις είχε μείνει άφρωνος' αὐτός και ὁ τέττιξ εινε οί πατριάρχαι του ἄσματος. Η γῆνην ζωή δέν ειχεν άκόμη παραγάγει η είδη κατωτέρα, ζωόφυτα, μαλάκια, τινά έλικοειδῆ, άραχνίδας, μυριόποδας, και μιαν μόνην τάξιν σπονδυλωτῶν, τήν τῶν ιχθύων, (και ιχθύων άκόμη χονδροειδῶν, με άτελή τὸν σκελετόν) κόσμον κωφάλαλον τελείως η ὡς εγγιστα.

"Ο γρύλλος, ὁ τέττιξ, η σίλφη, εινε τὰ άρχαιότερα έντομα τῶν ὁποιῶν άνευρέθησαν λείψανα ὀρυκτά, έντός τῶν άρχαίων στρωμάτων τῶν σχηματισθέντων κατά τήν Δεβονικὴν περίοδο, τῶν προγενεστέρων και αὐτῆς της εποχῆς τῶν άπειράντων άνθρακούχων δασῶν. Η εποχή αὐτη φαίνεται προτέρα κατά δέκα εκατομμύρια έτών της γενέσεως του ανθρώπου. Τὰ ύπερτερα έντομα, αἱ κομφαί ψυχαί, αἱ φιλόπονοι μέλισσα

τά δίπτερα καὶ τὰ λεπιδόπτερα, ἦλθον πολλοὺς αἰῶνας βραδύτερον σὺν τῇ βαθμιαίᾳ ἀναπτύξει τῶν εἰδῶν. Ὁ γρύλλος φαίνεται ὅτι ὑπῆρξε τὸ πρῶτον ζῶον τοῦ ὁποίου ἡ φωνὴ ἠκούσθη ἐν τῇ φύσει· ἔλλειψαι τῆς ζωῆς, ἣτις δὲν ὑπῆρχεν ἀκόμη, ἔτριψε τὰ ἔλυτρα του, καὶ τὸ πρῶτον τότε εἶπεν εἰς τὰ ὄντα τὰ ὁποῖα ἠδύναντο νὰ τὸν ἀκούσωσιν: «Ἐδῶ εἶμαι!»

Αἱ φωναὶ ἔχουσι τόνον ὡς τὰ χρώματα· αἱ μὲν εἶνε διακυγεῖς, αἱ δὲ ἀμαυραὶ· ἀλλὰ ἄχρσοι καὶ ὡσανεὶ φαιαὶ· ἡ φωνὴ ἡ μονότονος καὶ ἀπλή τοῦ ἀγροτικού γρύλλου εἶνε φωνὴ φαιά. Τοῦ αὐτοῦ τόνου εἶνε τὸ πνεῦμα του. *Stultior grillo!* μωρότερος γρύλλου, ἔλεγεν πρὸ δισχίλιων ἐτῶν οἱ Ῥωμαῖοι· ὅπως ἀρχαῖος, ἀμειρος πανουργίας, συλλαμβάνεται ὑπὸ τῆς μάλλον παιδικῆς παγίδος. Ἡ φωνὴ του μόνη φαίνεται ἡ ἐπικλήσις καὶ ἡ ἄμυνά του· εἰς τὸν πρῶτον θύρουθον σιωπᾶ, ἀκροᾶται ἐπὶ μίαν στιγμὴν, ἔπειτα ἐξακολουθεῖ τὸν ψιθυρὸν του.

Εἶνε ὡς ἡχώ τις τῶν ἐκλιπόντων χρόνων, ἀναμνησις τοῦ παρελθόντος. Τὸ πρωτόγονον ἔντομον τοῦτο μᾶς διηγῆται ὅλην τὴν ἱστορίαν τῆς φύσεως. Παρέστη διαδοχικῶς εἰς ὅλας τὰς ἐποχὰς τῆς βαθμιαίας ἀνελιξεως τοῦ κόσμου· ὑπῆρξε μαρτυρὸς τοῦ σχηματισμοῦ τῶν ἡπειρῶν εἶδε πολλάκις τὴν χώραν ὅπου ζῶμεν ἀναδύουσαν ἐκ τῶν ὑδάτων, καταδύουσαν καὶ ἀναδύουσαν πάλιν· εἶδεν ἀπὸ αἰῶνος εἰς αἰῶνα τὴν ὄψιν τοῦ κόσμου μεταμορφουμένην παραδόξως· τὰ βραχίονα τὰ σύγχρονα του, τοὺς βραχίονα, τοὺς φρυοὺς, τὰς σαλαμάνδρας, τοὺς λαβυρινθόδοντας (βραχίονα, μεγαλειτέρους καὶ τῶν βοῶν αὐτῶν) βασιλεύοντας ἐπὶ τῶν παραλίων, ἐπὶ τῶν ἐξωρητισμένων κυμάτων, ἐν τῷ μέσῳ τῶν καταιγίδων, ἐν τῷ μέσῳ τῶν γεννωμένων δασῶν, ζητοῦντας νὰ ὑπερισχύσῃσι τοῦ θορύβου τοῦ ἀνεύρου καὶ τῶν θυελλῶν διὰ τῶν πρώτων ἀνακρήρων κραυγῶν των—καὶ ὁποῖων κραυγῶν! φαντασθῆτε βόας κοάζοντας ὡς βραχίονα!

Δασὴ ἀπείρηντα πρὸς αὐτὸν ἔλαυνον τὰ σημερινὰ ἀνθρακωχεῖα, γιγάντια δεινόσαυρα ἠδύνανον ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἀνεξίτητων δασῶν, πέριδος θαυμαστικῶς ἐνεκαίνιζον τὴν ἐποχὴν τοῦ φυτικού κόσμου, ἐν ᾧ ἀνεπτύσσοντο καὶ ἐπληθύνοντο τὰ πρῶτα ἔντομα. Ἀλλὰ τότε οὔτε τὰ ἄνθη οὔτε τὰ ἔντομα δὲν εἶχον ἀκόμη ἐκκολληθῆ. Ἄγριος καὶ φοβερός κόσμος, ὃν διεδέχθη κόσμος φοβερώτερος, ὃ τῆς δευτέρας ἐποχῆς, ὃ τῶν ἰχθυοσκύρων, τῶν πλησιοσάυρων, τῶν μεγαλοσάυρων, τῶν ἀτλαντοσάυρων, γιγάντων τριακοντα μέτρων τὸ μήκος, κολοσσῶν ἐχόντων βάρους τριακοντακίς χιλίων χιλιόγραμμων, ἔβασκον εἰς τὰ σκοτεινὰ δάση, πρὸς τοὺς ποταμούς, συντριβόντες ὑπὸ τοὺς παμμεγέθεις ὀδόντας των τοὺς θαμνοὺς, ἐνῶ ὑπεράνω αὐτῶν τὰ ἰπταμε-

να ἔρπετα, οἱ πτεροδάκτυλοι, γιγαντώδεις νυκτερίδες, ἤρχιζον τὴν πτήσιν των πηδῶσαι ἀδεξιῶς ἀπὸ κλάδου εἰς κλάδον, ἢ προσκολλώμεναι εἰς τὰ τραχεῖα τῶν βράχων τοιχώματα.

Γνωρίζει ὅτι ὑπάρχομεν ὁ γρύλλος; ὄχι, βεβαίως. Αὐτὸς καὶ οἱ ὁμογενεῖς του ζῶσιν ὡς ἄλλοτε. Διατηρεῖ ἐν τῇ σιγῇ τῆς ἐσπέρας ἔχον πρωτόγονον, ἐστερημένον ρυθμῶν καθὼς εἰς τοὺς χρόνους ὅτε ἐδόμει μόνον εἰς τὸν κόσμον μὲ τὸν ἀνεμον τῆς ἐρημίας. Ἡ συγγενὴς του σίγη καταδιβρώσκει τὸ ἄλευρον τοῦ ἀρτοποιοῦ ὡς κατεδιβρώσκει τὰ φυτὰ τῆς πρωτογόνου ἐποχῆς, ἡ λαμπυρὶς δὲν ἐσθεσε τὸν μικρὸν λύχνον, τὸν ὁποῖον ἔφερε μετ' ἑαυτῆς εἰς τὰ δευτερογόνα δάση, ὁ βράτραχος κοάζει ἀκόμη ὡς εἰς χρόνον τῶν λαβυρινθοδόντων· εἰς τοὺς βόμβους τῶν ἐντόμων τῆς ἐσπέρας ἀναγνωρίζομεν τὴν φυσικὴν χαρὰν των ὅτι ἀνευρίσκουσι τὸ σκιοφῶς τῶν παναρχαίων χρόνων, καὶ ἐν τῇ συγχύσει ταύτη τῶν θορύβων καὶ τῶν ἀρμονιῶν δυναμέθα νὰ ἀντιληφθῶμεν τὸν ἔχον ἑκάστης γενεᾶς, τὴν ἡχώ ἑκάστου σταθμοῦ τῆς προόδου τῆς ζωῆς ἐπὶ τῆς γῆς.

Καὶ πῶς δὲν θὰ τὰς ἀνεγνωρίζομεν; Πῶς δὲν θὰ τὰς ἡσθάνομεθα; Δὲν εἶνε ὁ ἄνθρωπος τὸ τελευταῖον δημιούργημα καὶ ἡ ὑψίστη συγκεφαλαίωσις τῆς δημιουργίας; Δὲν συνδεόμεθα μὲ τὴν φύσιν διὰ μυρίων δεσμῶν τοὺς ἰποῖους οὐδὲν δύναται νὰ διαρρήξῃ; Ἡ ἐρημία τῶν δασῶν, ἡ θροσερότης τῶν κοιλάδων, τὰ ἀρώματα τοῦ λειμῶνος, ὁ φλοῖσθος τῶν βράχων, αἱ σηματογραφίαι τῆς θαλάσσης, ἡ ὄψις τῶν βουνῶν δὲν μᾶς ἡμιλοῦν μυστηριώδη γλώσσαν, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἀνευρίσκομεν οἰονεὶ καθρέπτην τῶν στοχασμῶν, οἰονεὶ ἡχώ τῶν ἡμιβασμῶν ἡμῶν;

Μοὶ ἐφάνη λοιπόν, ὅτε ἔχουσι τὴν γλυκεῖαν κρμονίαν τῆς ἐσπέρας, ὅτι μεταφερόμεν εἰς ἐποχὴν κατὰ πολλὰ ἑκατομμύρια ἔτη ἀρχαιοτέραν τῆς δημιουργίας τοῦ ἀνθρώπου, εἰς τὴν πρωτόγονον ἐκείνην μεμακρυσμένην περιόδον, καθ' ἣν ἡ ζωικὴ δύναμις τοῦ πλανήτου ἡμῶν ἀντεπροσωπεύετο ἰδίως ὑπὸ δύο μεγάλων συστηματικῶν ὀργανισμῶν: ἐν τῇ θαλάσσει τῶν πρώτων σπονδυλωτῶν τῶν ἰχθύων· ἐπὶ τῆς γῆς τῶν πρώτων φυτῶν, τῶν κρυπτογάμων φυτῶν, ἀνευ ἀνθῶν, ἀνευ ἀρωμάτων, ἀνευ καρπῶν.

Εἶμεθα ἐν τῷ μέσῳ τοῦ δάσου τοῦ γρύλλου· ὡς τὰ ζῶα τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, τὰ πρωτόγονα ἄνθη εἶναι ταπεινά, ἐστερημένα ἀνθῶν, τῶν κοιτῶν αὐτῶν τῶν νυμφικῶν—καὶ τὸ ὄνομα αὐτὸ κρυπτόγαμα ἐκρᾶζει ἀκριβῶς τὴν καταστάσιν ταύτην· οὐδεὶς χωρισμὸς τῶν φύλων ὄργανα τοσοῦτον ἀπόκρυφα, τοσοῦτον μικρά, τοσοῦτον ἐπιφυλακτικὰ, τοσοῦτον οἰονεὶ δεῖλα,

ὥστε ὄχι πρὸ πολλοῦ ἀκόμη ἐξοχος βοτανικὸς ἀμφέβαλλεν περὶ τῆς ὑπάρξεως των.

Τότε δὲν ὑπῆρχον ἄνθη, δὲν ὑπῆρχον φιλάρεσκαια, δὲν ὑπῆρχον ἀρώματα, οὔτε μέθη, οὔτε ἔλξις, οὔτε προσορφή! ἔρωσ τῶν μαλακίων. τῶν ὄστρακοδέρμων, τῶν ἰχθύων! Ἀλλ' ἡ ἀνήσυχος φύσις ὑψοῦται μετ' ὀλίγον πρὸς τι ἰδακνικὸν ποιητικώτερον ἄμα καὶ αἰσθητότερον· ἐκ τῶν κρυπτογάμων θὰ ἐξέλθωσι τὰ φανερόγαμα, ὡς ἐκ τῶν ἀσπονδυλωτῶν θὰ ἐξέλθωσι τὰ σπονδυλωτὰ. Ὁ ὕπερος θὰ γεννηθῇ, οἱ στήμονες θὰ τὸν ζητήσωσι, ἡ γονιμοποιὸς κόνις διὰ μυστηριώδους συναφῆς θὰ ζωογονήσῃ τὸ παρθεκνικὸν ὄσπριον καὶ θὰ μεταμορφώσῃ τὸ φυτὸν. Ἀπὸ τοῦ μύκητος ἡ ζωὴ ὑψοῦται πρὸς τὸ βόδον· ἡ ἄργιλος τείνει πρὸς τὸν ἄγγελον.

Ἡ ὑπαρξὶς καὶ ὁ χωρισμὸς τῶν φύλων θὰ ἦτο ἄλλως παράτολμον πρᾶγμα ἂν ὑπῆρχον εὐθύς ἐξ ἀρχῆς τῆς δημιουργίας, διότι τὰ ὄντα ἐστεροῦντο λογισμοῦ. Ἐὰν δὲ τὰ ἀντίθετα φύλα δὲν συνητῶντό ποτε πρὸς ἄλληλα καὶ καὶ δὲν ἠνοῦντο, ἡ ζωὴ θὰ ἐξέλιπε ταχέως. Καὶ δὲν εἶναι μεγάλη τόλμη ὅτι ἐδόθησαν εἰς τὰ ἀνώτερα φυτὰ.—ἀλλ' ἐν τούτοις πάντοτε προσκεκολλημένα εἰς τὸ ἔδαφος διὰ τῶν ριζῶν, —φύλα κερχωρισμένα; Γνωστὴ ἡ ἱστορία τοῦ θήλεος ἐκείνου φοίνικος τοῦ φυτευθέντος εἰς Ἰδρούνητα, ὅστις ἔμεινεν ἄγονος μέχρι τῆς ἐποχῆς καθ' ἣν εἰς φοίνις ἄρρην εὐρισκόμενος εἰς Βρενθῆσιον ἠδυνήθη νὰ ὑψώσῃ τὴν κορυφὴν του ὑπεράνω τῶν γειτόνων δένδρων καὶ νὰ ἐμπιστευθῇ εἰς τὸν ἀέρα τὴν πολυτίμον γονιμοποιὸν κόνιν· ἀνευ τοῦ ἀέρος καὶ τῶν ἐντόμων, πολλὰ τῶν ἀνθῶν θὰ ἔμεινον ἐγκαταλελειμένα καὶ ἄγονα.

Οὕτως ὁ βόμβος τοῦ γρύλλου, ὁ περὶ τὸ λυκόφως ψιθυρισμὸς τοῦ ἀρχαίου τούτου μάρτυρος τῶν παρελθόντων χρόνων, παρέστησαν ἐνώπιον ὅλων τὴν ἱστορίαν τῆς φύσεως. Τὸ ἔντομον, τὸ μαστοφόρον μοὶ ἐνεφανίσθησαν ἑκαστον μὲ τὰ ἀρχικὰ αὐτοῦ ὀρμήματα, ἐξηγούμενα δι' αὐτῆς ταύτης τῆς ἀρχῆς του.

Οἱ λευκοὶ μύρμηκες πρηνίζουσι τὸ ξύλον ἀπὸ ἑκατομμυρίων ἐτῶν ἕνα φάγωσι τὴν κόνιν αὐτοῦ, μνηστικῶς φροντίζοντες περὶ τῶν σημερινῶν τροφῶν, διότι ἐγεννήθησαν εἰς τὰ παλαιὰ ξύλα τὰ συσσωρευμένα εἰς τὰ παρθεκνικὰ δάση τῆς πρωτογόνου ἐποχῆς· καὶ ὅταν ἔλειψαν τὰ δάση ἐπετίθησαν κατὰ τῶν ἀνθρωπίνων βιομηχανημάτων, ἀλλ' εἶνε πάντοτε ζυλοφαγοί. Αἱ νύμφαι ζητοῦσι πάντοτε λείαν ζωντανὴν ἐν τῷ κόσμῳ τῶν ὑδρογαρῶν ἐντόμων, διότι κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς δημιουργίας δὲν ὑπῆρχον ἀκόμη ἄνθη. Ἡ ψυχὴ, τὸ ἄνευτον γεννηθεῖσα μετὰ τὸ ἄνθος, πηγαίνει νὰ βυθισθῇ εἰς τὰς στεφάνας αὐτῶν καὶ νὰ καλυφθῇ μὲ τὰ ἀρώματα τῆς

φύσεως. Αἱ μεταμορφώσεις τοῦ ἐντόμου περιέχουσιν ἐν ἑαυταῖς ὅλην τὴν ἱστορίαν τῆς ζωῆς φύσεως· ἡ χονδροειδὴς ἔρπουσα καὶ διαδιβρώσκουσα κάμπη ἀντιπροσωπεύει τὴν πρωτογόνον ἐποχὴν· ἡ κομψὴ, ἀερώδης ψυχὴ, τὸ ζῶν αὐτὸ ἄνθος εἶνε τῆς τριτογόνου ἐποχῆς. Ἡ χελιδὼν, ἣτις κτεσκεύασε τὴν πρώτην φωλεάν της ἐπὶ νήσου γηίνης, ἐξακολουθεῖ νὰ τὰς κατασκευάζῃ ἀπὸ γῆν ὡς ἄλλοτε· αἱ ἀποδημιαὶ τῶν πτηνῶν ἐξηγοῦνται διὰ τῆς ἐνώσεως Εὐρώπης καὶ Ἀφρικῆς. Ἡ Μεσόγειος ἐσχηματίσθη ἀκολουθῶσα, ἀλλὰ τὰ πτηνὰ γνωρίζουσιν ὅτι θὰ εὐρωσι πέραν αὐτῆς φιλόξενον γῆν. Τὸ ἔριον τοῦ προβάτου ἐδόθη εἰς αὐτὸ συγχρόνως καὶ εἰς τὸ μζουρὸν, κατὰ τὴν παγετώδη περιόδον· τότε ὁ ἐλέφας καὶ ὁ βινόκερος ἔζων ἁμοῦ, καὶ συγκαίως ἀνευρίσκονται τὰ ὄστα των ἠνωμένα ἐντὸς σπηλαίων τῆς τεταρτογενεὸς ἐποχῆς.

Σήμερον ἀκόμη εἰς τὰ δάση τῆς Ἀφρικῆς καὶ τῆς Ἀσίας μένουσιν ἠνωμένοι ἐκ τοῦ ἐμφύτου ἀρχαίας φιλίας· ἂν τὸ ἄνευτον ὁ κύων καὶ ἡ γαλῆ ἐκδηλοῦσι πρὸς ἀλλήλους ἀποστροφὴν καταστᾶσαν παρομιμώδη, τοῦτο προέρχεται ἐκ τοῦ ὅτι οἱ προϊστορικοὶ πρόγονοὶ των κατέτρωγον ἀλλήλους. Ὁ μακροχειρ πύθηκος εἶνε προσφυὴς πρὸς τὸν κόσμον τῶν ἀδιεξίτητων δασῶν τῶν κλάδων καὶ τῶν κληματίδων, κατὰ μήκος τῶν ὁποῖων κατωλισθαίνε κρεμώμενος καὶ αἰωρούμενος. Οὕτω πᾶν ζῶον φαίνεται φέρων ἐν ἑαυτῷ, εἰς τὰ ὀρμήματα του, εἰς τὴν γλώσσαν του, τὸν τύπον τῆς ἐποχῆς καθ' ἣν ἐγεννήθη.

Ἐν ᾧ διήρχοντο τὸν νοῦν μου αἱ σκέψεις αὐταί, ἡ σελήνη εἶχε βραδείως ἀνυψωθῆ ἐν τῷ οὐρανῷ, οἰονεὶ δεσπόζουσα ὑπὸ ἄνευτοντος κόσμου καὶ εὐλογοῦσα αὐτόν. Αἱ ἀκτίνες της ἔρριπτον σιωπηρῶς εἰς τὸν ἀέρα φρίσσουσαν δρόσον φωτός, τὰ χωρία ἐγένοντο ἀφανῆ ἐν τῷ σκότει τῆς ἐσπέρας καὶ ὁ ἀκάματος γρύλλος ἐψάλλε πάντοτε τὸ ἄσμα τῶν πρώτων τοῦ κόσμου χρόνων. Τὰ πάντα εἰσώπων ὡς εἰς κοιμητήριον· καὶ μόνος αὐτὸς διηγῆτο κατὰ τὸν ἰδιαζόντα τρόπον του τῆς ζωῆς τὴν ἀρχαιοτάτην.

Ἀλλ' αἴφνης, βληθεῖσα βεβαίως διὰ μέσου τοῦ φυλλώματος ὑπὸ λαμπρᾶς ἀκτίνος ἡλίου, ἡ ἀηδὼν ἐπανελάβε διὰ τῆς διαφυγῆς φωνῆς της τὸ ἐπὶ στιγμὴν διακοπὴν ἄσμα τῆς, ὅτε μὲν ἀποτείνουσα φανταστικῶς ἤχους πρὸς τοὺς ἀστῆρας ὅτε δὲ ὑποτρύζουσα ρυθμοὺς μελαγχολικῶς, ἐπ' ἄπειρον ποικιλομένους.

«ὦ! ἔλεγεν αὐτῇ, ἄλλο αἱ φωναὶ τῆς φύσεως ἐξκατανίζονται ἐνώπιον τῆς ἰδικῆς μου· λησμονήσατε τὸ παρελθόν. εἶμαι ἡ ζωὴ, εἶμαι ὁ ἔρωσ, ψάλλω τὴν θεῖαν πρόδον καὶ εἶμαι ὁ πρόδρομος σου, ὦ θαυμαστικὴ φωνὴ τοῦ ἀνθρώ-

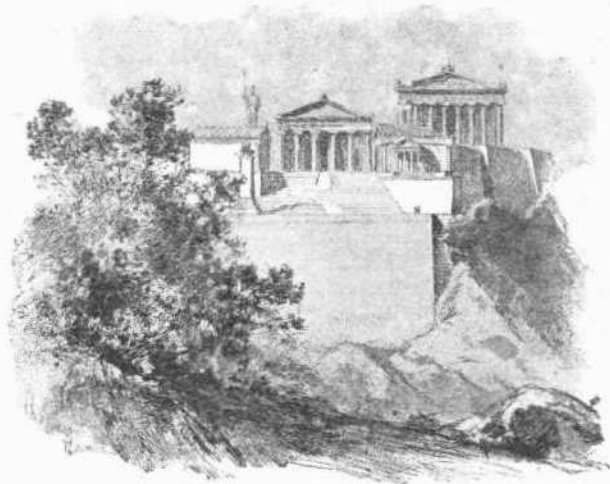
που! Ἡ φύσις εἶνε ὠραία διότι τὴν ἐννοεῖ ἡ ἀνθρωπότης. Ὅλα ἡμεῖς, πτηνά, ἔντομα, ζῶα τῶν δασῶν καὶ τῶν ἐρήμων, ἤλθομεν εἰς τὴν γῆν πρὸ ὑμῶν διὰ νὰ προπαρασκευάσωμεν τὸ βασίλειόν σας, καὶ ἡμεῖς, τὰ ὑπέρτερα πτηνά, τὸ ἐννοοῦμεν τόσον καλά. Ὡστε προτιμῶμεν τοὺς δένδρῶνάς σας ἀπὸ τὰς ἐρημίας, καὶ πολλὰκις— εἰς τὰς ὥρας τῆς ἀναπαύσεώς μας — διὰ σὰς ψάλλομεν. Ἐνίοτε μάλιστα τὰ ἄσματά σας μᾶς κινοῦν νὰ ψάλλωμεν. Ἀλλὰ μὴ ἦσθε ἀχάριστοι! μὴ λησμονῆτε ἐντελῶς τὴν καλλιτέραν σας φίλην, τὴν φύσιν, τὴν μητέρα ταύτην τὴν πάντοτε νέαν καὶ ὠραίαν· μὴ διέρχεσθε τὴν ζωὴν σας μεταξὺ λιθίνων τοίχων μὴ ἀνακνέετε πάντοτε τὴν κόνιν τῶν ἐργοστασίων, μὴ ἀτροφῆτε ἐντὸς

τοῦ ἀηδοῦς θορύβου τῶν πόλεων, ἐρχεσθε κάποτε καὶ πρὸς ἡμᾶς καὶ διαμένετε μεθ' ἡμῶν ἐν τῇ ἀτμοσφαιρῇ τῇ καθαρᾷ καὶ τῇ εὐώδει τῶν ἀγρῶν καὶ τῶν δασῶν. Ὅλοι αἱ φωναὶ τῆς φύσεως σὰς καλοῦσι νὰ ἐκτιμῆσετε τὴν καλλονὴν τοῦ πέριξ ὑμῶν σύμπαντος· εἶνε ἱστορία ἐπαγωγὸς· ἐννοήσατέ τὴν καὶ ζῆτε ἀκόμη ὀλίγον ὡς ἡμεῖς ἐν τῇ γαληνιαίᾳ εὐτυχίᾳ τῆς ἀπλότητος.

Οὕτως ἐφαλλεν ἡ ἀηδὼν. Μοί φαίνεται ὅτι ἡ γλῶσσά της συνεπλήρην τὴν τοῦ γρύλλου, καὶ ἔμεινα ἐπὶ πολὺ ἀκούων αὐτοὺς ἀλληλοδιαδόχως, οὐδὲ ὅπως φθονῶν τὴν φιλοδοξίαν τῶν ἀνθρώπων, ἧτις περιβάλλει αὐτοὺς ἐν τῇ ἀνησυχῷ δόξῃ τῶν ἀγορῶν καὶ τῶν θρόνων.

(Camille Flammarion)

Μετάφρασις Ψ'

ΑΘΗΝΑΙ

Τὴν ὥρα ὅπου χρυσόφωτος ὁ ἥλιος βασιλεύει
Καὶ χύνεται περήφανος 'ς τὴ δύσι,
Ἡ Δόξα ἀπ' τὸν παράδεισο ἄνθη χλωρὰ μαζεύει
Τὸ μέτωπό σου, Ἀθίνα, νὰ στολίσι.
Καὶ τὰ σκορπιίζει ὀλόγυρα 'ς τὸ οὐράνιο σου κεφάλι
Καὶ πρὸς τὸν Παρθενῶνα καταβαίνει
Καὶ βλέπει τὰ συντρίμια σου κι' ἀναγαλιάζει πάλι,
Πατρίδα μου, Ἀθίνα δοξασμένη!
Κι' ὁ κόσμος βλέπει τ' ἄνθη σου, μὰ ὁ νοῦς του δὲν τὰ φθάνει
Καὶ σύννεφα πῶς εἶνε τὰ νομίζει,
Καὶ δὲν πιστεύει πῶς θωρεῖ τ' ἀνθόπλεκτο στεφάνι
Ποῦ ἡ Δόξα κάθε βράδν σου χαρίζει.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΟΛΕΜΗΣ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

ΑΝΑΛΕΚΤΑ

Πιθήκοι δαδοφοροῦντες. Μεταξὺ τῶν πολλῶν παραδόξων ὁ Στάνλεϋ ἀναφέρει ἐν τῷ τελευταίῳ αὐτοῦ συγγράμματι καὶ τὸ ἐξῆς: «Οἱ χιμπατζῆδες τοῦ δάσους Μασόνβια λεηλατοῦσι κατὰ τὸ θέρος τὰς φυτείας τοῦ Μοβὰ δαδοφοροῦντες. Ὁ Ἐμῖν τοὺς εἶδεν, ὑπῆρξε μάρτυς αὐτόπτης τοῦ πράγματος, ἄλλως δὲν θὰ ἐπίστευέ ποτε ὅτι ὑπῆρχον πιθήκοι δυνάμενοι ν' ἀνάψωσι πῦρ». Καὶ ὁ μὲν περίδοξος ἐξερευνητὴς τῆς Ἀφρικῆς δὲν ἐπικυρώνει ἄλλως οὐδὲ ἀμφισβητεῖ τὴν ἀλήθειαν τοῦ πράγματος, ἀλλ' ἡ ἀνάγνωσις αὐτοῦ ἐσκυδάλισε τοὺς φυσιοδίφας. ὡν τινες μετ' εἰρωνίας ἀνασκευάζουσι τὰ περὶ τῶν δαδοφοροῦντων πιθήκων, ἀποδίδοντες ταῦτα εἰς τὴν ὑπερβολικὴν μυωπίαν τοῦ Ἐμῖν πασᾶ ὅστις θὰ ἐξέλαβεν ἴσω: ἀντὶ πιθήκων ὄμιλον ἰθαγενῶν παιδῶν.

Πόλεμος κατὰ τῶν ἐξώμων ἐσθῆτων. Δὲν εἶνε ἡ πρώτη φορὰ καθ' ἣν καταπολεμεῖται ὁ συρμός τῶν ἐξώμων ἐσθῆτων, ἧτοι ἐκείνων αἰετίνες ἀποκαλύπτουσι τοὺς ὤμους καὶ τοὺς βραχίονας, ἀλλ' ὁ πόλεμος αὐτὸς κηρύττεται νῦν μετὰ πλείονος ὀργῆς καὶ δὴ ὑπὸ τῶν ἀμερικανίδων τῆς Νέας Ἰόρκης, αἵτινες προβαίνουνσι καὶ εἰς τὴν σύστασιν συλλόγου πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς καταργήσεως καὶ ἄρθρα δριμύτατα δημοσιεύουσιν εἰς τὰς ἐφημερίδας. Ἐκ τῶν ἄρθρων δὲ τούτων τινὰ ἀφετηριανέχοντα τὰς ἐξώμους ἐσθῆτας προβαίνουνσι εἰς ἔλεγχον καὶ τῶν συγχρόνων χορῶν τοῦ πολιτισμένου κόσμου, οὓς θεωροῦσι ὡς τὸ ἄκρον ἄκρον τῆς ἀκοσμίας καὶ ἀνιθικότητος, καθὼ ἐπιτρέποντας εἰς τὸν πρῶτον τυχόντα νεανίαν νὰ περιβάλῃ διὰ τοῦ βραχίονος καὶ νὰ παρασύρῃ εἰς τὴν δίνην τοῦ στροβίλου γυναικᾶ, τῆς ὁποίας ἄλλως δὲν θὰ ἐτόλμα οὐδὲ τὸ ἄκρον τοῦ δακτύλου νὰ ἐγγίσι. Μία ἐκ τῶν θανασιμῶν ἐχθρῶν τῶν ἐξώμων ἐσθῆτων ἄρθρογραφουσα ἐν παραφορᾷ ὀργῆς ἀναφωνεῖ: «Αἱ ὑπηρετρίαι σας, κυρίαί μου, εἶναι ἠθικῶς πολὺ ὑπέρτεραι. Πολλὰκις πλύνουσαι ἀναγκάζονται ν' ἀνασῶρωσι τὰς χειρίδας ἢ ν' ἀποκαλύψωσι τὸν τράχηλον ἀλλ' ὅταν τὰς κράξῃ τις ἐκ τῆς ἀσχολίας των, πρῶτη των μέριμνα εἶνε νὰ καλύψωσι τὰ γυμνά μέλη. Σεῖς δὲ εἰσθε σεμνῶς ἐνδεδυμέναι ἐν τῷ οἴκῳ σας καὶ ἐκδύεσθε ἀσυστόλως ὅταν παρουσιάζεσθε εἰς τὸν κόσμον!»

ΧΡΟΝΙΚΑ

Φιλολογικά. Κατὰ τὸν «Πεσταῖον Λόγῳ», ἀποστέλλονται εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ὑπὸ τῆς σύγγραφης Ἀκαδημίας ὁ καθηγητὴς Βαμπερῆ καὶ ὁ διδάκτωρ Ἰγνάτιος Κοῦνος, ἰδίαις δὲ δαπάναις ὁ κ. Ι. Βέλιτς, ὅστις βαθὺς τυγχίνει γνώστης τῶν τουρκικῶν χειρογράφων. Ὁ Βαμπερῆς θὰ ξενισθῇ ὑπὸ τοῦ Σουλτάνου. Σκοπὸς τῆς ἀποστολῆς αὐτῶν εἶναι νὰ προβῶσιν εἰς ἐρεῦνας ἐν ταῖς αυτοκρατορικαῖς βιβλιοθήκαις. Ἐν τῷ παλαιῷ ἀνακτόρῳ εὑρηται πλῆθος ὄλων κιβωτίων καὶ σάκκων περιλαμβανόντων ἀρχαῖα χειρογράφα, οἱ δὲ φιλόλογοι οὗτοι ἐλπίζουσιν τὴν ἀνεύρεσιν αὐτῶν λιψάνων τῶν ἀρχαίων βασιλικῶν οὐγγρικῶν ἀρχείων λίαν πολυτιμῶν τῇ οὐγγρικῇ ἱστορίᾳ. Ἐκ διαφόρων δὲ δεδομένων προκύπτει ὅτι ἐν τοῖς ἀνωτέρω κιβωτίοις εὑρηται τὰ ὑπὸ τοῦ τουρκικοῦ στρατοῦ ἐκ Σερβίας, Βελιγρὰδίου καὶ Τεμισβάρης ὡς λάφυρα ληφθέντα χειρο-

γράφα, πιθανῶς δὲ τὰ ἐξ Ὁραν τοιαῦτα. Πρὸς τὸ παρὸν τὰς ἐρεῦνας θὰ διευθύνῃ ὁ διδάκτωρ Κοῦνος, ἀπὲ γνώσκων καλῶς τὴν δημῶδη τουρκικὴν, ὁ δὲ Βέλιτς θὰ ἐνασχοληθῇ εἰς τὴν διερεύνησιν τῶν δεφτερίων, ἂν δ' ἐπιτύχωσιν αἱ ἐρευναι θ' ἀποσταλῶσι καὶ τρεῖς ἄλλοι οὐγγροί.

— Εἰς τὴν «Ἀκαδημίαν» περιοδικὸν σύγγραμμα τοῦ Λονδίνου, οἱ καθηγηταὶ Α. Σαῖος καὶ Π. Μαχάρου ἐπιστέλλουσι τὰ ἐπόμενα: «Χαροποιὸν ἄγγελμα διαδιβάζομεν εἰς τοὺς ὑμετέρους ἀναγνώστας. Μεταξὺ τῶν πολλῶν περιέργων ἀντικειμένων, αἵτινα ἐκόμισεν ἐσχάτως εἰς Αἰγύπτου ὁ ἀκάματος ἐρευνητὴς κ. Φλίνδερς Πέτρις, συναριθμοῦνται καὶ τινες ἐλληνικοὶ πάπυροι, οὓς εὐμενῶς ὑπέβλεπεν ἡμῖν πρὸς ἐξέτασιν. Μελετήσαντες δ' αὐτοὺς ἐπὶ μίαν ἐβδομάδα, ἠδυνήθημεν νὰ κατατάξωμεν αὐτοὺς ὡς ἀκολούθως: Α' Ἀποσπάσματα τοῦ Φαίδωνος τοῦ Πλάτωνος, μετὰ πολλῆς ἐπιμελείας καὶ ἀκριβοῦς γεγραμμένα κατὰ τοὺς παλαιότερους πολεμικοὺς χρόνους. Οἱ πάπυροι περιλαμβάνουσι τὰ μέρη τοῦ κειμένου ἀπὸ τῶν σελ. 67ε μέχρις 69 καὶ ἀπὸ 79 μέχρις 83 τῆς ἐκδόσεως τοῦ Στεφάνου. Τὸ κείμενον δ' αὐτῶν ἔχει σπουδαίας διαφορὰς γραφῶν καὶ ἀπὸ τῶν ἀρίστων κωδικῶν. — Β'. Ἀποσπάσματα τῆς Ἀγαστῆς τοῦ Εὐριπίδου, ἐκ τοῦ τέλους τῆς ἀπολεσθεῖσης ταύτης τραγωδίας, ἄγνωστα τῶς. — Γ'. Μία διαθήκη καὶ τινὰ ἐπίσημα ἀντίγραφα διαθηκῶν, στυγεραμένων ἐπὶ τῆς βασιλείας Πτολεμαίου τοῦ Φιλαδέλφου, ἐν αἷς ἀναγραφὰ καὶ περιγραφὰ δούλων. — Δ'. Πολυάριθμοι ἰδιωτικαὶ ἐπιστολαὶ περὶ παντοίων ὑποθέσεων τούτων τινὲς μὲν εἶναι πλήρεις, ἄλλαι δ' ἐλλιπεῖς, πᾶσαι δὲ παρέχουσιν ἀξιολόγους εἰδήσεις περὶ τοῦ βίου καὶ τῶν ἠθῶν τῶν τότε χρόνων. — Ε'. Ἀπόσπασμα λόγου περὶ τῶν πρὸς τοὺς φίλους γρῶν, ἐν ᾧ ὡς πρότυπον τίθεται ἡ τοῦ Ἀχιλλέως πρὸς τὸν Πάτροκλον φιλία. Τίς ὁ τοῦ λόγου συγγραφεὺς δὲν ἠδυνήθημεν νὰ ἐξακριβώσωμεν ἐπειδὴ ὅμως πάντες οἱ πάπυροι εἶναι γεγραμμένοι πρὸ τοῦ 240 π. Χ. καὶ ὁ λόγος οὗτος εἶναι προδήλως τῶν κλασσικῶν χρόνων. Ἐλπίζομεν ὅτι θὰ δυνηθῶμεν νὰ δημοσιεύσωμεν τὰ μὲν δύο πρῶτα ἐντὸς τοῦ φθινοπώρου, τὰ δὲ λοιπὰ εὐθὺς ὡς καταταχθῶσι καὶ μελετηθῶσι προσηκόντως. Ἡ σπουδαιότης τῶν μνημείων τούτων, ἐνδιαφερόντων ἐξ ἴσου καὶ τοὺς φιλόλογους καὶ τοὺς περὶ τὴν παλαιογραφίαν εἰδικῶς ἀσχολουμένους, εἶναι τοσοῦτον μεγάλη, ὥστε ἐκρίναμεν ἀναγκασίον νὰ σπεύσωμεν ὅπως ἀναγγεῖλωμεν διὰ τῆς παρουσίας τὴν εὑρεσίαν καὶ τὴν προεχῆ ἐκδοσὴν αὐτῶν.»

Ἐπιστημονικά. Τὸ διεθνὲς γεωγραφικὸν συνέδριον θὰ συνέλθῃ κατὰ τὸ προσεχὲς ἔτος ἐν Βέρνῃ τῆς Ἑλβετίας κατὰ μῆνα αὐγούστου, μικρὸν πρὸ τῶν ἑορτῶν τῶν ἐπὶ τῇ ἐπτακοσιετηρίδι τῆς κτίσεως τῆς Βέρνης.

Θεατρικά. Ἐν τῷ θεάτρῳ τοῦ Μελοδράματος τῆς Βιέννης ἐγένετο ἐσχάτως ἡ 200 παράστασις τοῦ μελοδράματος Λόεγκριν τοῦ Βάγνερ. Ἐκ τῆς περιστάσεως δὲ ταύτης λαβοῦσαι ἀφορμὴν ἀφηγοῦνται αἱ ἐφημερίδες κατὰ πόσων δυσχερειῶν ἐπάλασεν ὁ Βάγνερ ἐν ἀρχῇ τοῦ σταδίου του. Τὸν Τελεγεῖον καὶ τὸν Λόεγκριν ἐπώλησε εἰς τὸ βιεννέζιον Θέατρον

τοῦ μελοδράματος «οἱ ἕνα κομμάτι ψωμί!» ὡς κοινοῦς λέγουσι, διὰ χίλια μόνον φλωρίνια. Ἐκέρδησε δὲ τὸ θέατρον κολοσσαία ποσὰ ἐκ τῆς παραστάσεως αὐτῶν. Ὁ Βάγνερ προσεπάθησε πολλάκις κατόπιν νὰ διαρρήξῃ τὸ λεόντειον ἐκεῖνο συμβόλαιον, ἀλλὰ δὲν τὸ κατώρθωσε. Ὅτε ὁμως ἐξήτησαν τὸ νέον αὐτοῦ μελοδράμα *Τρίστην* καὶ *Ἰσόλδην*, προέβαλε πρωτίστως τὸν ὄρον τῆς ἀκυρώσεως τοῦ συμβολαίου τῆς παραχωρήσεως τῶν δύο ἄλλων μελοδραμάτων, ἠναγκάστησαν δὲ νὰ παραδεχθῶσιν αὐτόν, καὶ ὁ μουσικός ἀπεζημιώθη γενναίως. Μετέπειτα προσκληθεὶς εἰς Βιέννην ὅπως διευθύνῃ τὴν ὄρχηστραν κατὰ τὴν παράστασιν τοῦ *Ταγγούζερ* καὶ ἄλλων τριῶν μελοδραμάτων του, διὰ τέσσαρας μόνον ἐσπέρας ἔλαβε ὡς ἀμοιβὴν 20,000 φλωρινίων (45 χιλ. φράγκων περίπου), καὶ ἐπὶ πλέον πάντα τὰ ὁδοιπορικά καὶ τὰλλα ἐξοδά του. Μεταξὺ δὲ τῶν ἄλλων ἐξόδων συγκαταλέγονται καὶ αἱ ζημίαι ἅς ἐπήνεγκεν εἰς τὰ ἐπιπλα τοῦ ξενοδοχείου ὁ μικρὸς υἱὸς τοῦ Βάγνερ Σίγφρεϊδ, ὁ ὅποιος εἶχε τὴν κακὴν συνήθειαν νὰ θουτᾷ τὰ δάκτυλά του εἰς μελάνην καὶ νὰ γράφῃ δι' αὐτῶν τὸ ὄνομά του εἰς τὰ ἐπιπλα. Ὁ ταμίας τοῦ θεάτρου ἐπλήρωσεν ἄνευ ἀντιρρήσεως τὸν λογαριασμὸν τοῦ ξενοδόχου.

ΠΑΝΤΟΙΑ

Ἐν Νέῳ Ὑόρκῃ ἤρξατο ἰσχύουσα διάταξις καθ' ἣν ἀπαγορεύεται ἐν δημοσίαις τόποις τὸ κάπνισμα εἰς παιδάς μὴ ὑπερβάνας τὸ 16ον ἔτος ἐπὶ ποινῇ 10—20 δολλαρίων.

Αἱ Εἰκόνες

Ἡ Φιλιππούπολις. Αἱ δημοσιεύμεναι εἰκόνες, ληφθεῖσαι ἐκ φωτογραφιῶν τοῦ ἐν Φιλιππούπολει φωτογράφου Δ. Καθρᾶ, ἀπεικονίζουσι τὸ κέντρον τῆς Φιλιππούπολεως καὶ τὸ πρὸς τοὺς λόφους τμήμα. Οἱ τρεῖς τῆς Φιλιππούπολεως γραφικώτατοι λόφοι, ἐξ ὧν ἡ ὑπὸ Φιλίππου τοῦ Μακεδόνα κτισθεῖσα ἑλληνικὴ αὕτη τῆς Θράκης πόλις ἐκλήθη ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων *Trimontium*, φέρουσι νῦν τὰ τουρκικὰ ὀνόματα *Σαὰτ τεπέ*, *Νεμπέτ τεπέ* καὶ *Τζεδέμ τεπέ*. Ἐν τῷ πρὸς δεξιάν τῷ ὄρῳντι λόφῳ εἶνε ἡ δεξιαμενὴ τοῦ ὕδατος, ἐν δὲ τῷ πρὸς ἀριστερὰν τὸ ὠρολόγιον τῆς πόλεως, ἐξ οὗ καὶ ὁ λόφος ὠνομάσθη τοῦ Ῥολογιοῦ ἑλληνιστί, τουρκιστί δὲ *Σαὰτ τεπέ*.— Ἐν δὲ τῇ ἀπεικονίζουσῃ τὸ κέντρον τῆς Φιλιππούπολεως εἰκόνι φαίνεται δεξιὰ μὲν τῷ ὄρῳντι ἔμπροσθεν ἡ ὄθωμανικὴ τράπεζα (οἰκία τοῦ Ἑλληνοσ Μάρδα) καὶ παρ' αὐτὴν ἡ βουλγαρικὴ τράπεζα (οἰκία Κάλτσεφ). Εἰς τὸ βάθος δεξιὰ ὁ λόφος, ἐν ᾧ ἡ ἑλληνικὴ συνοικία ἐκτεινομένη καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους λόφους. Ἐν τῷ κέντρῳ φαίνεται τὸ ἐν τῇ πλατεῖᾳ Τσουμαγιά μουσουλμανικὸν τέμενος (τὰ ἐν Φιλιππούπολει ἐπὶ τουρκοκρατίας τζαμία ἠριθμοῦντο εἰς 26), παρ' αὐτὸ δὲ ἀριστερόθεν τὸ Κοινοῦ Χάν (μολύβδινο ξενών,) ἐνθα τὰ πλεῖστα τῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων εἰς τὸ ἄκρον δὲ τὸ ἀρτισύστατον βουλγαρικὸν γυμνάσιον καὶ πλησίον αὐτοῦ βουλγαρικὴ ἐκκλησία τῶν ἁγίων Κυρίλλου καὶ Μεθοδίου. Παρὰ τὸ γυμνάσιον ῥεεὶ ὁ τῆν πόλιν διασχίζων ποταμὸς Ἐβρος καὶ εἰς τὸ βάθος φαίνεται ἡ μεγάλη πεδιάς τῆς Φιλιππούπολεως ἡ ἐκτεινομένη ἀπὸ τοῦ Τατάρ Παζαρτζικ μέχρι τοῦ Παπασλῆ.

ΕΔΩ Κ' ΕΚΕΙ

Ναυαγίου συνέπεια.— Εἶδες εἰς τὴν ἐφημερίδα τὰ τοῦ ναυαγίου;— Τὰ εἶδα· εὐτυχῶς δὲν ἔπαθε κανεῖς. — Μόνον ἐγώ. — Ἐσύ;... — Ναι, ἀδελφέ, τὰ διάβασε ἡ πεθερά μου κ' ἐνῶ εἶχε σκοπὸν νὰ φύγῃ αὐρίον διὰ τὴν Χαλκίδα, τὴν ἔπιασε τώρα τέτοιος φόβος ποῦ θὰ τὴν ἔχω ἀκόμη κανένα μῆνα σπῖτι μου.

Οἰκονομία.— Νὰ σοῦ πῶ γυναῖκα τὸ παράκανες μὲ τὰ λούσα. Τὸν περασμένον μῆνα ἐπλήρωσα διακόσιαις δραχμίαις, τώρα πάλι ἄλλος λογαριασμὸς εἶδῶ γιὰ ἑκατό. — Δὲν βλέπειαι λοιπὸν ἀπ' αὐτὸ πῶς ἀρχίσα νὰ γίνωμαι οἰκονόμος;

Καλὴ ὑπόσχεσις. Τηλεγράφημα εὐτυχοῦς πατρὸς πρὸς τὸν πενθερὸν του: «Χαριστὸς εἶδησις Μαρία μου ἐγέννησε σήμερον δίδυμα — προσεχῶς πλειότερα.»

ΤΡΕΙΣ ΓΝΩΜΑΙ ΚΑΘ' ΕΒΔΟΜΑΔΑ

Ὁ πρῶτος ὄρος τῆς εὐτυχίας εἶνε νὰ νομιζῇ τις ἑαυτὸν ἀπαραίτητον εἰς τὴν εὐτυχίαν ἄλλου.

*

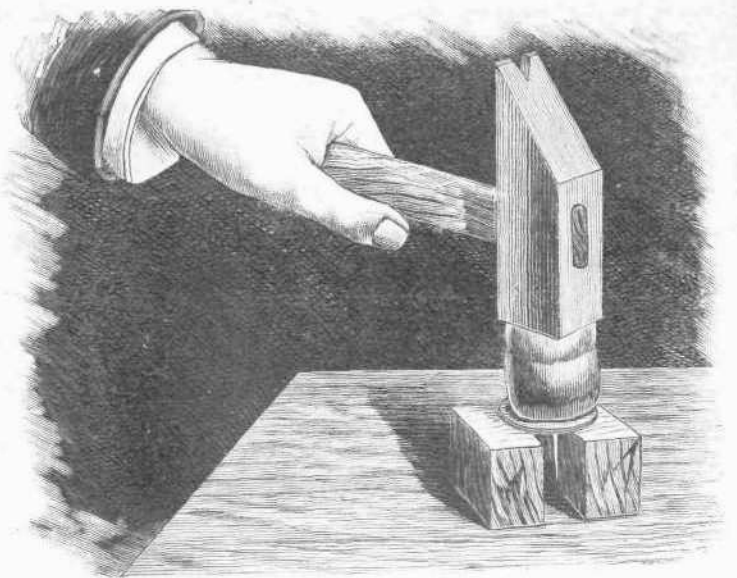
Ἡ ἐμπιστοσύνη ἔρχεται βραδέως καὶ φεύγει διὰ μῖα.

*

Ἡ ζηλοτυπία πληγώνει τὸν ἔρωτα καὶ κάποτε τὸν φονεῖ.

ΕΝ ΠΑΙΓΝΙΔΙΟΝ ΚΑΤΑ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ

Ἡ βελόνη ἠμπορεῖ νὰ τρυπήσῃ τὴν πεντάραν; Εἰς τὸ ἐρώτημα τοῦτο θ' ἀποκριθῆτε ἀρνητικῶς ἢ καὶ θὰ μεριδιάσατε πονηρῶς νομιζόντες ὅτι θέλει νὰ δοκιμάσῃ τὸ πνεῦμά σας ὁ ἐρωτῶν. Καὶ ὁμως ἡ πεντάρη ἠμπορεῖ εὐκολώτατα νὰ τρυπηθῇ ἀπὸ βελόνην ὅπως δεῖκνυε ἡ κάτωθι εἰκὼν.

Πρὸς τοῦτο λαμβάνετε φελλὸν φιάλης εἰς τὸν ὅποιον καρφώνετε καθέτως τὴν βελόνην χωρὶς ἡ μύτη νὰ ἐφέχῃ τοῦ φελλοῦ, τὸ δὲ περισσεῦον ἐκ τῶν ἄνω ἄκρον τῆς βελόνης ἀποκόπτετε διὰ τῆς κοινῆς λαβίδος τῶν καρριῶν. Στηρίζετε τὴν πεντάραν ἐπὶ δύο τεμαχίων ξύλου ἢ δύο λιθαρίων ἐνθεν καὶ ἐνθεν, θέτετε ἐπ' αὐτῆς τὸν φελλὸν καὶ κτυπᾶτε αὐτὸν διὰ σφυρίου ἰσχυρῶς. Ὁ φελλὸς συμπιέζεται καὶ ἡ βελόνη θέλουσα καὶ μὴ διατρυπᾶ τὴν πεντάραν ἵνα εὐρῆ διεξέσθον. Ἄντι τῆς πεντάρης δύναται νὰ θεθῇ καὶ νόμισμα ἀργυροῦν ἴσου πάχους.